

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams: \$2.00
Amerikoje
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusui metų: \$1.25
Amerikoje
Kanadoje ir kitur už Suvenyru \$1.50
Valstyje

Apkepinimų kainų klausimais
kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 7 Keleivio Telefonas SO. BOSTON, FEBRUARY-VASARIO 14 D., 1940. Keleivio Telefonas METAI XXXV
SOUTH BOSTON 3071 "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 SOUTH BOSTON 3071

Rusai Pradėjo Pragarišką Ataką Prieš Finų Frontą

SAKOSI PAĖMĘ JAU 29 FORTUS.

Bet bešališki liudininkai sako, kad finai užpuolikus atmuša.

Eina jau trečia savaitė, kaip raudonoji armija atakuoja Suomiją visu frontu, nuo šiaurės iki pietų. Šiojo ofensyvoje dalyvauja ketvirtadalis milijono rusų su tankais, orlaiviais, liepsnosvaidžiais ir kitokiais karo pabūklais, kokių tik Sovietų Rusijai turi. Atakos nesiliauja nei diena, nei naktį. Per naktį šimtai armoreitų svaido didžiausiomis bombomis finų pozicijas, kad šie negalėtų užmigti nei pasilęti, o iš ryto, kaip tik pradeda aušti, pradeda risti tankai, šarvuotos rogės ir liepsnasvaidžiai, o paskui juos eina pėstininkų bangos.

Korespondentai praneša, kad šiam pragariškam puolimui rusai išgalvojė visai naujų pabūklų. Tai esančios didelės šarvuotos rogės, kurias stumia iš užpakalio tankai. Tose rogėse, kaip kokiose plieno skrymos, buma po keliolika kareivių su kulkašvaidžiais ir liepsnasvaidžiais. Liepsnasvaidžiai švirksčia degančiu kerosinu. Žmogus patekęs į tokia liepsna buma apipiltas degančiu skysčiu ir gyvas sudega. Šitokiomis velniškomis priemonėmis bolševikai "liuosuoja" Suomijos gyventojus.

Šį panašų Maskva pasigyrė, kad Didžiojo Stalino armija paėmusi jau 29 suomių apsigynimo fortus—13 buvę paimta perėta savaitę, o 16—šį panašų.

Bet bešališki Amerikos laikraščių korespondentai praneša, kad suomiai atmuša visas užpuolikus atakas. Nežiurint pragariškų atakų, Mannerheimio linija šį panašų buvusį sveikutėlę, nors rusai gyresis jau "pralaužę" ją. Korespondentas K. J. Eskelund šį panašų per radiją sakė štai ką: "Rusai žiauriai puolė Mannerheimio liniją visą dieną vakar ir šiandien, bet be mažiausio pasisekimo. Ypač nuožmus buvo puolimas vakar. Summos ir Taipalės barose, kur plokšti lyguma leidžia varuoti didesnes mechanizuotas spēkas. Mannerheimio liniją rusų artilerija daužė daug atkakliau, negu kada nors pirma. Bet nežiurint šito atkaklaus bombardavimo, du Amerikos korespondentai, vienas nuo Associated Press, antras nuo United Press, nuvyko į daugiausia išsikūsinčius suomių pozicijas Summos bare ir įsitikino, kad rusai netiesą skelbia, buk šioj vietoj jie pralaužę Mannerheimio liniją. Visame Summos bare, kuris yra pusantros mylios ilgio, visi fortai buvo sveiki ir suomių rankose."

Toliau šitas korespondentas priduria, kad tie naujieji rusų pabūklai, šarvuotos rogės, kurios švirksčia liepsnosvaidžiu kerosinu ir kartu tarnauja kaip uždanga pė-

Svedai Organizuoja Sovietams Pagalbą.

Kaip žinia, demokratijos šalininkai Švedijoje teikia užpultajai Suomijai visokeriopą pagalbą. Komunistai prieš tokią pagalbą stoja piestu. Jie šmeižia demokratinę Suomiją, o giria Sovietų Rusiją. Todėl metalurgijos darbininkų unija Švedijoje nutarė organizuoti pagalbą ir Sovietų Rusijai. Tuo tikslu unija įsteigė fondą ir viešai renka pinigų komunistams gabenti į Sovietus. Unija žada pasamdyti laivą ir nuvežti Rusijon visus Švedijos komunistus, kurie tik pasirašys, kad jie sutinka išbuti Stalino tėvynė 10 metų. Jeigu komunistai nenorės šita proga pasinaudoti, tai visi fondo pinigai bus suvertoti Suomijos žmonėms šelpti. Žinios iš Švedijos sako, kad iki šiol da neužsirašė nei vienas komunistas už Staliną kariauti.

NEITRALĖ ŠVEDIJA GALI PADĖTI SUOMIJAI GERIAUSIA.

Zinomas švedų politikas ir visuomenininkas, Dr. Gustave Munthe, kalbėdamas anadien Amhersto kolegijoje pareiškė, kad Švedija gali daugiausia Suomijai padėti būdama neutralė. Dabar jos ginklų fabrikai gali dirbti ramiai dieną ir naktį, o jeigu Švedija pradėtų su Rusija karą, tai tuos fabrikus rusai orlaivai tuojaus pradėtų bombarduoti ir galėtų pridaryti nuostolių. Nors Švedija rusų nesibijanti, bet vistiek jai nesą jokio išskaitliavimo kariauti.

VILNIUJE SUSEKTOS 2 SLAPTOS ORGANIZACIJOS.

Per Generalinį Lietuvos Konsulatą New York'e Kanas praneša, kad lietuvių policija Vilniuje susekė jau dvi slaptas lenkų organizacijas, kurios rengėsi ginkluotam sukilimui prieš Lietuvos valdžią. Abidvi organizacijos likviduotos, jų nariai suimti ir atiduoti teisumui nubausti.

ISSIUNTĖ LIETUVOS ŽYDAMS DRAPANŲ.

Amerikos žydai gausiai šelpia saviškius, kurie pabėgę nuo bolševikų ir nacių išbuvusios Lenkijos susispausė Lietuvoje. Jų šelpimui daugiausia rūpinasi Lietuvos ir Lenkijos žydų federacijos Amerikoje. Pirmoji jau yra išsiuntusi dideles drapanų siuntas iš Bostono, Philadelphia ir New Yorko: be to, ji yra nusiuntusi ir \$1,000 pinigų per Lietuvos Konsulatą. Gi Lenkijos žydų federacija dabar išsiuntė iš New Yorko 11,600 drapanų ir \$500 pinigų.

KRITO 16,000 JAPONŲ.

Šį panašų kiniečių vadovybė paskelbė, kad mušiose Kuangsi provincijoje per tris pastarąsias dienas krito 16,000 japonų. Apie kiniečių nuostolius nesakoma niek.

600 orlaivių Finlandijai.

Žinios šią savaitę sako, kad greitai laiku Suomija gausianti 600 orlaivių gintis nuo užpuolikus.

Areštuoją Ispanijos Karo Rėmėjus.

Pereitą savaitę Justicijos Departamento agentai areštavo 12 žmonių, kurie 1937 ir 1938 metais organizavo Amerikoje savanorių Ispanijos lojalistų armiją. Milwaukee mieste suimtas vienas, o Detroite 11—dešimts vyrų ir viena moteris. Mat, yra įstatymas, kuris draudžia šioje šalyje verbuoti kareivius svetimų valstybių armijoms, taigi tuo įstatymu pasiremiant tie žmonės ir suimti. Išrodo tačiau keista, kad tas įstatymas pradėta vykinti tik dabar, kai Ispanijos karas senai jau pasibaigęs. Kodėl valdžia nieko nesakė pirma, kai ėjo savanorių organizavimas?

Kai kas šią dalyką aiškina taip: pirma Amerikos valdžia nenorėjusi kenkti Ispanijos kareiviams, nes jie maniusi, komunistai iš tikrųjų demontuoti, kad dabar esą komunistai o ne Ispanijos demokratų ginti, bet komunistišką diktatūrą Ispanijoje įsteigti, ir kad vien tik šitokiam tikslui Amerikoje buvo verbuojami kareiviai. Dėl to šitų savanorių organizatorių šios šalies valdžia ir pradėjusi dabar gaudyti.

Maskvos Pasaka Apie Mannerheimio Liniją.

Iki šiol Maskva teisinio nepateisinamą savo užpuolimą ant Suomijos tuo, kad "Anglijos imperializmas" stasės Suomijoj savo tvirtovės prieš Sovietų Rusiją. Bet pereitą savaitę Maskva paskelbė jau kitokią pasaką. Esą, Mannerheimio tvirtovės Suomijoj pastačius Vokietijos armija per 4 pastaruosius metus, o Francuzija su Anglija tik pagelbėjusios.

Tai yra da žiopsnė pasaka, negu pirmutinė, nes visi žino, kad tų trijų valstybių interesai yra griežtai priešingi, o santikiai da priešingiesiems.

Faktas yra toks, kad suomių tauta, apsisivaliusi nuo komunistų, tikėjosi Maskvos keršto ir pradėjo ruošis apsigynimui. Suomiai pasikvietė vokiečių armijos inžinierius, kad padėtų jiems pastatyti eilę tvirtovių, kurios vėliau ir buvo pavadintos "Mannerheimio linija." Mannerheimas yra suomių kariuomenės vadas. Francuzai ir anglai jokių tvirtovių Suomijoj neturi ir nėra padėję suomiams jų statydinti.

AMERIKOS DARBININKAI SUDEJO FINAMS \$1,000,000.

Dr. Edmund Walsh, Suomijai šelpti komiteto skyriaus Washington'e pirmininkas, paskelbė šią savaitę, kad jau milijonas Amerikos darbininkų aukojo tam komitetui po 1 dolerį, sudėdami tuo būdu \$1,000,000.

RUSIJOS ŽMONES BADAUJA.

Šį panašų radijas pranešė, kad Maskvoje ir kituose Sovietų didmiesčiuose bėdnuomenė jau badauja.

Kunigai Jau Siulo Savo Tvarką Amerikai.

Nors Amerikoje bažnyčia yra atskirta nuo valstybės ir kunigai neturėtų savo nosies į valstybės reikalus kišti, bet ištikrųjų taip nėra. Ypač lenda į šalies politiką Romos katalikų bažnyčios kunigai, kurie, kaip svetimos valstybės (Vatikano) agentai, rodos, visai neprivalėtų turėti teisės čia politikuoti. Bet jie čia tiek išgalvėję, kad šiomis dienomis 12 Romos popiežiaus agentų driso viešai pasiulyti perorganizuoti Jungtinių Valstijų santvarką pagal popiežiaus planą. Ir gatvinė kapitalistų spauda skelbia tą jų pasiūlymą kaip smagiąsias naujienas. O kas būtų, jeigu komunistai pasiulytų perorganizuoti Ameriką pagal Stalino planą, arba jeigu nacių "Bundas" pareikalautų įvesti čia Hitlerio tvarką? Kiltų didžiulis triukšmas ir Dieso komitetas tuojaus pareikalautų iš Kongreso daugiau pinigų kovai su "priešvalstybiniais elementais."

KUN. COUGHLINAS PARASĖ SAVO "BIBLIJĄ."

Paskutinėmis dienomis kun. Coughlin buvo nutilęs ir vieną nedėdienį per radiją neraumoj. Kai jis kalbaba, tai paprastas dalykas, bet kai tyli, tai jau "didele naujiena." Bet dabar pasirodo, kad tuo tylijimu jis norėjo išreklamuoti savo tvarką. Kai jo šalininkai jo tyliumui labai susidomėjo, tai pereitą nedėdienį jis pranešė parašęs knygą, kuri jau šiomis dienomis išeisianti iš spaudos. Tuo knygą busia išaiškinti "visi klausimai" ir busia atsakyta į visus jam daromus priekaištus. Knygos busia išleista 1,000,000 egzempliorių. Na, jeigu Hitleris daro biznį iš "Mein Kampf," tai kodėl Coughlinas negalėtų pasipinigauti iš savo "biblijos?"

BALTIMOREJ SUIMTA 300 SENBERNIŲ.

Baltimore, Md. — Pereito nedėdienio naktį policija užklupo senbernių vyrų pasilinksminimą vienoj vasarvietėj, netoli nuo Baltimorės miesto. Buvo suimta 300 vyrų ir 5 moterų, kurios rodė žiemę "siou." Policija sako, kad tai buvęs labai nemorališkas spektaklis.

ATIDARYTAS VILNIAUS UNIVERSITETAS.

New Yorko konsulate gautomis žiniomis, 8 vasario Vilniuje buvo jau atidarytas lietuvių universitetas, kuris vadinsis Vilniaus Universiteto vardu. Pirma tenai buvęs lenkų universitetas vadinosi Stefano Batoro vardu. Vilniaus universiteto vedėju paskirtas Mykolas Biržiška.

PAN SZOSTAKOWSKI NORI BUT MR. LINCOLN.

Worcester, Mass. — Šio miesto gyventojas Frank Szostakowski (matyt, tikras Sestokas!) padavė teismui prašymą, kad pakeistų jo pavardę į Lincolną, nes Szostakowski esą sunku amerikonas ištarti, o da sunkiau parašyti.

Aliantai Ruošias Pulti Vokietiją iš Užpakalio

BALKANUOSE ORGANIZUJAMAS NAUJAS KARO FRONTAS.

Italija padarė sutartį su Turkija. Pastaroji jau konfiskavo nacių laivų dirbtuves.

Paskutinėmis dienomis Europos valstybių imtynėse pradėjo reikštis labai įdomi situacija. Pradėjo aiškėti, kad aliantai ruošiasi pulti Vokietiją iš užpakalio—pulti per Balkanus ir atkirsti nuo jos netiktai Rumunijos alieju, bet ir Stalino padalga.

Situacija darosi juo įdomesnė, kad ir Mussolinis ruošiasi eiti prieš Hitlerį. Taip bent verčia manyti paskutinių dienų įvykiai.

Pereitą nedėdienį Istanbulė buvo padaryta Turkijos-Italijos prekybos sutartis, kurios tikslas esąs visiškas išstumi iš Turkijos vokiečių prekybą. Pereitą savaitę Turkija jau konfiskavo vokiečių laivų dirbtuves ir išvijo visus buvusius vokiečių mechanikus.

Kadangi Turkija turi padarius su Anglija ir Francuzija karo sutartį, tai Italija, susitardama su Turkija, automatiškai susitartina ir su jos sąjungininkėmis. Taigi šita turkų-italų sutartis turi labai dideles politiškas reikšmes. Italija pasizadėjo pristatyti Turkijai visko, kas jai reikalinga, kad nereikėtų nieko pirkti iš Vokietijos. Tai jau smugis Vokietijai. Mussolinis čia aiškiai atsisotjo prieš Hitlerį.

Ar Mussolinis eis su aliantais mušt Hitlerį, tai kol kas da neaišku, bet kad jo susitarimas su Turkija atitinka aliantų politikai, tai jau matuoti visi. Vyriausis aliantų tikslas dabar yra smausti Vokietiją ekonomiskai. Iki šiol ji gaudavo nemaža paramos iš Turkijos. Dabar jau nebebus. Ir tai aciu Mussolinui. Bet Hitleriui lieka da atdaromų durys į Balkanus ir Sovietų Rusiją. Viena Balkanų valstybių, butent Rumunija, turi daug aliejaus. Hitleris stengiasi tą aliejų pasiglemstgi, kad turėtų kuo varyti savo karo mašinas ir fabrikus. Todėl vyriausis aliantų tikslas dabar yra atkirsti nuo Vokietijos tą aliejų, atkirsti Balkanų valstybes ir Sovietų Rusiją.

Situo tikslu jau organizuojamas naujas karo frontas. Šį panašų anglų laivynas jau iškėlė Egipte 30,000 kareivių armiją, atvežta per 10,000 mylių iš Australijos ir Naujosios Zelandijos. Pabėmus su francuzais ir turkais, tas padaro jau arti 1,000,000 spēkų Artimuose Rytuose. Istanbulio (Konstantinopolio) žiniomis, šita jungtinė aliantų spēka galinti but padidinta iki 3,000,000 kareivių, jeigu paimti atsarginius.

Su šitokia galybe aliantai jau galėsia neužilgo pradėti Balkanuose.

Australijos ir Naujosios Zelandijos armija yra vadinama "anzakais." Žodis "anzak" susideda iš pirmųjų tų vardų raidžių.

Iš Egipto "anzakai" busia greitai laiku perkelti Palestinoje, iš kur jau lengva bus per Turkiją pasiekti Balkanų frontą. Aviacija šitai armijai dabar esanti ruošiamą Anglijoje.

Ruošiasi ir Balkanų pusiasalio valstybės, Jugoslavija, Bulgarija, Graikija ir Vengrija jau šaukia vyrus karo pratimams. Gi Rumunija, kurios alieju Hitleris nori pasiglemžti, žada iki kovo mėnesio 1 dienos pristatyti 1,600,000 armiją. Italija gi paskubomis fortifikuoja vadinamąjį "Brennerio perėjimą" kalnuose priešais Vokietiją.

Sitas ginkluotų spēkų koncentravimas Artimuose Rytuose yra aiškinamas da ir kitaip. Yra spėjama, kad jo tikslas esąs užimti Kaukazą ir atkirsti tenai esančius žibalo šaltinius nuo Sovietų Rusijos. Šitas žygis taip pat turėtų eiti per Turkiją: nuo Juodųjų Jurių iki parentų Anglijos laivynas. Po didžiojo karo francuzai su anglais Turiją suskaldė, kam ji ėjo su Vokietija. Dabar Turkija eina su anglais ir francuzais, todėl jie esą nutarę dabar atstatyti ją Sovietų Rusijos lėšomis ir atiduoti jai Kaukazą, tik Kaukazo žibalo pasiminti sau. Išrodo, kad tai būtų užpuolimas ant Sovietų Rusijos. Bet Rusija taip pat užpuolimu yra Kaukazą pavergusi. Taigi, tariant nabašninko Lenino žodžiais, čia būtų "plėšimo plėšimas."

Sitais manievais yra labai susirūpinusi ir Maskva. Todėl ji deda didžiausias pastangas kuo greičiausia sumušti Suomiją, kad turėtų laisvas rankas ginti pietų bei vakarų frontą, jeigu bus reikalo.

Istanbulo informacijomis, Balkanų žygiui esą numatomi šie aliantų spēkų šaltiniai: Sirijoje francuzai greitai laiku sudarys daugiau kaip 700,000 kareivių; Palestinoje anglai tikisi paimti 100,000 arabų ir 40,000 žydų; Turkija, kuri dabar turi po ginklų 350,000 vyrų, galinti pakelti ta skaičių iki 1,500,000 kareivių.

Kaip tik šiuo laiku prezidentas Rooseveltas nusiumtė Europon vieną savo diplomatų, Summerly Wellesą, kad pasiteirautų tarp kariaujančių valstybių ar jos nesutiktų taikytis. Jei joms kas patarpininkautų? Šitas žygis Maskvai ingi įvarė nemaža baimės. Ji tuo įsivaizdavo, kad "Amerikos bankininkai" nori sutaukyti Vokietiją su aliantais, kad paskui visi sturmu galėtų užpulti Sovietų Rusiją. O tuo tarpu Rooseveltui rūpi tikrai taika.

LOWELLY SUSTEIKAVO BATSIVIAI.

Lowell, Mass. — Trijose didžiausiose šio miesto cėvėrykų dirbtuvėse pereitą savaitę susteikavo batsiviai, nes darbo sutartis pasibaigė ir kompanijos nori numušti darbininkams atlyginimą.

APŽVALGA

MASKVA SLEPIA SAVO NUOSTOLIUS.

Mes jau ne sykį rašėm, kad Sovietų Rusijos darbininkai apie Stalino karą prieš Suomijos darbininkus nieko nežino, nes raudonos armijos mušiai ir nuostoliai Sovietų spaudoj yra slepiami.

Tik karo pradžioje Maskvos spauda labai gyrėsi "laimėjimais." Jau rytojaus dieną po rusų įsiveržimo Suomijon "Pravda" paskelbė, kad raudonoji armija "pralaužė Mannerheimo liniją ir sutriuškino Suomijos baltagvardiečius." Bet kai vėliau pasirodė, kad tai buvo "Pravdos" didelis melas; kai dabar rusai prie Mannerheimo linijos pagulde jau 35,000 savo galvų ir vis da negali jos pralaužti, tai dabar "Pravda" rašo, kad raudonoji armija tos linijos da neatakavusi!

Vasario 7 dieną Maskva išleido šitokią pranešimą:

"Karo fronte paskutinėmis dienomis nieko reikšmingo neįvyko. Sovietų aviacija atliko keliata skridimų stebėjimo tikslais."

Tuo tarpu Associated Press, bešališka žinių agentūra, 7 vasario praneša iš Suomijos fronto štai ką:

"Šį vakarą aukštoji suomių vadovybė paskelbė, kad Ladogės ežero šiaurėje krito 1,800 rusų. Be to, Suomijos gynybai atmušė šešias labai stiprias rusų atakas prieš Mannerheimo liniją, Karelijos sąsmaukoj.

"Susilaukę naujų sustiprinimų ir padedami geresnių susisiekimo kelių į Leningradą, rusai daužė šitas finų fortifikacijas per septynias pastarąsias dienas ir naktis be jokios pertraukos. Naktimis liejo plieną ir ugnį jų artilerija, o dienomis atakavo tankais ir pėstininkais. Bet kiekviena jų ataka buvo atmušta.

"Vien tik vakarą (6 vasario) suomių sunaikino 22 priešo tankus, kas padaro išviso jau 586 sunaikintus ar paimitus tankus."

Bet Sovietų Rusijos žmonės šito visai nežino, nes komunistų spaudoje joms skelbia, kad karo fronte "nieko reikšmingo neįvyko."

Kai tarp Kalėdų ir Naujų Metų suomių sunaikino 163 rusų divizija, tai 30 gruodžio Maskvos pranešimas ingi skelbė: "Karo fronte nėra nieko nauja." O tuo tarpu tenai buvo didžiausia rusų katastrofa. Komunistai, žinoma, tam netikėjo. Jie sakė, kad tai kapitalistiškų laikraščių prasimanyti "šmeižtai." Bet Lietuvos žinių agentūra ELTA Sovietų valdžiai labai pataikauja, o tačiau apie 163 divizijos žlugimą ir ji rašo. Štai jos pranešimas, žodis-žodis:

"Gruodžio 30 ir 31 d. kovos prie Kiantajervio, Suomusamio ruožo, rytiniame fronte, baigėsi dideliu suomių kariuomenės laimėjimu. 163-oji rusų divizija buvo apsupta ir išblaikyta. Tos divizijos viena dalis yra išsisklaidžiusi miškuose, kita dalis traukiasi atgal ir yra suomių kariuomenės dalinių vejama Juntusantos kryptimi. Pagal ligsiol gautus duomenis, grobį sudaro: 27 įvairaus kalibro patrankos, 11 tankų, 2 šarvuoti automobiliai, 2 orlonai, 150 autosunkvežimų, 400—500 vežimų vartinė, 250 arklų, 12 lauko virtuvų ir didelis kiekis kitų ginklų ir amunicijos. Į šiaurės rytus nuo Ladogės ežero gruodžio 29 d. prasidėjęs mušis tęsėsi gruodžio 30 d. Visi rusų puolimai buvo atmušti ir buvo sunaikinti 9 tankai. Prie Karelijos

sąsmaukos rusai puolė eidami ledu per Ladogės ežerą. Tas puolimas buvo atmuštas. Kituose Karelijos sąsmaukos fronto ruožuose buvo sunaikinti 6 rusų tankai, paimita 450 šautuvų, 81 kulkosvaidis, 57 automatiški šautuvai, 50 kulkosvaidžių šautuvų, 16 tolimo taikymo šautuvų, devynios prieštankinės patrankos, radijo aparatai, telefonai ir kitokia medžiaga."

Maskvos žmonės tuo tarpu skaitė komunistų laikraščiuose, kad "karo fronte nieko nauja." O kai užsienio spaudoje parašo teisybę, tai komunistai rėkia, kad tai esąs "šmeižtas."

DURNA PASAKA.

"Laisvė" dabar spausdiną pasaką vardu "Baltasis Aras Svetimais Sparnais." Jos autorium pasirašo D. M. Šolomskas. Visų pirma, jis nėra joks autorius, nes aiškiai matyti, kad jis pats nesupranta pasakojamojo dalyko. Vienas raudonarmietis pas jį paima visą pulką lenkų. Užsiglaudžia už medžio, sušunka "pasiduokit," ir lenkai pasiduoda, manydami, kad už to medžio stovi didžiausia Stalino armija. Arba įvyksta mušis. Lenkai saudo iš kulkosvaidžių, mėtoma bombos, važiuoja tankais, bet raudonarmiečiai nepažeidžiami ir nemirtingi: jie iškapoja visus lenkus, arba paima juos nelaisvėn, nenustodami iš savo pusės nei vieno žmogaus.

Ypač narsūs ir sumaningi šitoj pasakoj "politiniai komisarai," kurie veda raudonarmiečius į mušį. Jie tik sušunka, "Už tėvynę! Už Staliną! Pirmyn!" ir patys puola pirmutiniai. Ir lenkai negali jų nušauti. Kulipkos atšoksta nuo jų kaip lietus nuo ančių. Štai pavyzdys:

"Mušis prie tilto buvo aršus. Lenkų oficeriai turėjo daug kulkosvaidžių. Manė priversti raudonuosius gulti ant žemės, o paskui apmėtyt rankinėm granatom. Bet apsiriko. Raudonai raiteliai nušokinėjo nuo arklų, o politinis komisaras Misloslavskis sušuko:

"—Už tėvynę!
—Už Staliną!
—Pirmyn!"

Ir puolė priešą. Nei kulkosvaidžių ugnis, nei granatos negalėjo raudonarmiečių sulaikyti. Lenkai nusigando ir pradėjo bėgti. Priešai buvo sunaikinti. Tik vienas kunigas atstotęs šautuvą dar taikė didvyriui komisarui ir kunting. Bet pamatė tai leitenantas Ermakovas ir priėjęs prie komisarą sušuko:

"Drauge, geriau aš žiusiu, bet jūs gyvensit!"

Ir, paaiškinęs savo pasiryžimą, leitenantas Ermakovas išsiėmė granatą ir paleido į kuniga. O kunigas, mat, kaip ne komunistas, tai ir glušas. Jis stovėjo šautuvą atstotęs į komisarą ir laukė, kol atsiras toks didvyris Ermakovas, pasiėmęs su komisarų, ir galų gale paleis bombą!

Ar gali but durnesnė pasaka?

Arba paimkim šitokią kvailystę: "Raudoni raiteliai nušokinėjo nuo arklų" ir puolė "lenkų oficerius." Na, tai ką darę jų paleisti arkliai? Ir kur buvo lenkų armija, jeigu Šolomskas kalba tik apie "lenkų oficerius" ir "kunigą?"

Iš to jau aiškiai matosi, kad šitas "rašytojas" neturi jokios nuovokos apie karo veiksmus, apie kuriuos jis rašo.

Prieš šitą D. M. Šolomsko "kurybą" pradėjo protes-

Vergijai Galo Nesimato

75 metai atgal Amerikos prezidentas Lincolnas nugalėjo pietinių valstijų dvarininkus ir panaikino juodveidžių vergiją. Bet vergija vistik neišnyko. Žmonės šiandien nevergauja dvarponiams, tai vergauja valstybėms ir militarizmui. Net ir Sovietų Rusija varo savo žmones kariauti nežinia už ką ir kieno naudai. Jie verčiami žudyti kitus ir žuva patys.

tucti net ir patys komunistai. Štai, tulas P. Baranauskas, "paragintas keliato savo draugų," 33-čiam "Laisvės" numerį rašo:

"...reikia pasakyti, kad drg. D. M. Šolomskas padėjo daug darbo ir truso, išversdamas iš kitos literatūros, arba surinkdamas iš kitų laikraščių tokią didelę kolekciją—ištraukų.

"Kai kurios vietos šios apysakos, gan idomos,—skaitosi sklandžiai, bet kai kurias vietas skaitai, tai tik todėl, kad telpa "Laisvėje" o ne kitam laikrašty, ir skaitai, tarytum iš prievartos."

Vadinas, kad ir didžiausia kvailystė, bet jeigu tik ji "Laisvėje" išspausdinta, tai komunistai turi ją skaityti.

Toliau Baranauskas sako, kad jam stačiai "šypsotis", norisi, kai jis skaito to Šolomsko pasakoj šitokią raudonarmiečių atakos apibūdinimą:

"Bum, bum, bum!...
"Tra-ta-ta-ta!...
"Pach! Pach! Pach!...
"Uuuuuuuuu!..."

Esą, šitokie aprašymai "daugiau tiktų kur nors mažų vaikų elementoriuje." Ir tie bumėjimai ir tratedėjimai bumba ir trata per visą Šolomsko pasaką. Per visą mėnesį kartojami vis tie patys raudonarmiečių "laimėjimai," tie patys "lenkų iš vergijos liuosavimai."

Gerai knygai būtinai yra reikalingi keturi dalykai: planas, proporcija, lygsvara ir tikslas. Be to, reikalinga gera, taisyklinga kalba. Šolomsko pasakoj nėra nei vieno šitų dalykų. Ir jo kalba visai ne literatiška. Svidienys pas jį išeina "svidienys," karininkus jis vadina "oficeriais," iš vadovybės jis daro "vadovyse" ir tt.

Kam šitoki jova! spausdinti, sunku suprasti.

SARMATA!

Šiomis dienomis mus pasiekė Lietuvos laikraščiai, kuriuose yra išspausdintas "Isakymas Kariuomenei Nr. 1." Istikrųjų tai nėra joks "isakymas," bet "tautos vado" sveikinimas kariuomenei Naujų Metų proga. Tarp kitko, Smetona tenai sako:

"Dabar va rupestingai sutinkame 1940 metus, kada didžiųjų galybių pradėtasis karas eina smarkyn. Mes prašome viešpatį Viešpatį, kad ji

toli laikytų nuo mūsų tėvynės. Jo Apvaizda atsidėję, sąžiningai dirbdami kiekvienas savo darbą, mes tikime, kad ji išsaugos mūsų tautą gyvą ir sveiką."

Po šiais žodžiais pasirašo Smetona, gen. Musteikis ir gen. Rastikis.

Na, jeigu Lietuvos prezidentas ir kariuomenės vadai istikrųjų tiki, kaip jie sako, kad "viešpatį Viešpaties Apveizda" "išsaugos mūsų tautą gyvą ir sveiką," tai kokiems galams reikalingi mūsų tautai tie generolai ir armija su ginklais? Juk daug pigiau būtų nupirkti davat-koms rožančių ir duoti joms "Isakymą Nr. 1," kad garbintų "viešpatį Viešpatį."

O jeigu ponas Smetona su savo generolais netiki, kad "viešpatį Viešpaties Apveizda" gali mūsų tautą apsaugoti, tai kokiems galams jie šitokias nesamones skelbia žmonėms? Nejaugi jie mano, kad kumigai da negana Lietuvos tamsuolių mulkina?

Vistik kaip šitą absurda beaiskintum, jis yra Lietuvos valdžiai didelė sarmata!

DU ŠVENTI VYRAI.

Urugvajaus lietuvių komunistų leidžiamas laikraštukas "Darbas" aiškina savo skaitytojams, buk Chamberlainas ir Daladier esą du didžiausi pasaulio melagiai. Jis rašo taip:

"—Kariaujame už tautų laisvę—sako Chamberlainas.

"Meluoji!"

"Paliuosuok 520 milijonų žmonių įvairių tautų esančių Anglijos imperijos vergijoje ir tik tada galėsi taip sakyti.

"—Kariaujame už demokratiją—sako Daladierius.

"Meluoji!"

"Paleisk deputatus, atidaryk politinius kalėjimus, atidaryk burną liaudžiai, duok laisvę visoms partijoms ir tik tada galėsi taip sakyti."

Bet apie Staliną ir Hitlerį šitas komunistų laikraštukas nei mur-mur. Tiedu, mat, nemeluoja ir nenori nieko pavergti. Jiedu bombarduoja miestus ir žudo žmones ne pavergimo, bet "išliuosavimo" tikslais. Jie laiko koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose daugiau savo piliečių, negu Anglija ar Francuzija, bet jiedu tai daro ne blogais tikslais, o idėjos labui. Pas Hitlerį ir

Staliną visos partijos pasmaugtos, jų vadai išsaudyti, literatura sudeginta, turtas konfiskuotas, bet Vokietijoje ir Rusijoje taip ir turi but.

Vienų žodžių, Stalinas ir Hitleris, tai šventi vyrai. Ir pasaulis būtų visai laimingas, jeigu tik Stalinas ir Hitleris ji valdytų. Bet dabar viską gadina tokie niekšai, kaip Chamberlainas ir Daladier.

Teisingai George Bernard Shaw sykį pastebėjo, kad musiek planetą yra, matyt, kažkokio kito pasaulio beprotnamis.

ANGLIJOS DARBO PARTIJA SMERKIA SUOMI-JOS UZPUOLIMA.

Kaip žinoma, Anglijos Darbo Partija pirma spirdavo savo valdžią gerinti santykius su Sovietų Rusija. Ir ji atvirai kaltino Chamberlaino vyriausybę "apsileidimu," kad neužmezgė su Rusija glaudesnių ryšių.

Bet nuo to laiko, kai Stalinas susibroliavo su Hitleriu, Darbo Partijos pozicija pakitėjo. Pereitą savaitę pildomasis Darbo Partijos komitetas, kalbėdamas Anglijos proletariato vardu, pasmerkė Hitlerį ir jo talkininką Staliną.

Anglijos Darbo Partijos vadovybė paskelbtame savo pareiškime aiškiai pasisako, kaip ji žiūri į dabartinį karą, koks turi but šio karo tikslas ir kokia taika.

Vyriausis šito karo tikslas turi but Cekoslovakijos ir Lenkijos atsteigimas, sako partijos komitetas. Austrijai turi but leista pačiai apsispręsti, ar ji nori pasilikti prie Vokietijos, ar skirtis nuo jos.

Tik šitokiom išlygom Darbo Partija sutinka baigti karą. Tačiau Vokietijos vardu negali kalbėti fašistai, kaip darbininkų organizacijų ir demokratijos skerdikai, negali but jokios taikos.

Ir todėl Darbo Partijos komitetas pasmerkia Sovietų Rusiją, kuri padarė su tuo smurtininku sutartį ir, sekdamas jo pėdomis, be jokios gėdos užpuolė Suomijos respubliką.

"Suomijų demokratijos sunaikinimą mes skaitytume nepakenčiamą civilizacijai katastrofą," sako Darbo Partijos komiteto pareiškimas.

KAIP KAS MAN ŠLANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Tulas W. G. Lasky "Laisvės" No. 30 labai užpyko ant "Keleivio," kad nepučia į vieną dudą su komunistais, ir užtai jis atsiskako "K." skaityti. Jo valia. Bet W. G. Lasky klysta, kuomet jis sako, kad kas tik "Keleiviję" rašoma apie Sovietų Rusiją, tai "šmeižtas." Na, ar Lasky laiko "šmeižtu" ir tai, kad Sovietų vyriausybė apkaltino Trečiojo Komunistų Internacionalo pirmininkus Buchariną ir Zinovjevą parsidavimu naciams ir sušaudė, o po sušaudymo pats J. Stalinas su Hitlerio atstovu Ribbentropu padarė nepuolimo sutartį? Tai kas buvo didesnis Vokietijai pasidavėlis: Zinovjevas su Bucharinu, ar J. Stalinas su savo kompanija?

Koks gali buti Komunistų Internacionalas, kad jo pirmininkai ir didžiama centro komiteto narių sušaudyta, jų istorija iškoneveikta ir po to, lyg tas Pilotas, J. Stalinas nusiplovė rankas ir pats susivienijo su aršiausiais žmonijos priešais — Vokietijos nacijs — ir puola mažąsias tautas, žudo nekaltus darbininkus ir vėl kalba apie "darbininkų gerovę," kurios pačioje Sovietų Rusijoje nei su žiburiu nerastum?

Jeigu jūs, drauge Lasky, visą tai laikote "šmeižimu" Sovietų Rusijos, tai jūs klystate. Jūs pasiduodate tuščiai agitacijai, o ne gyvenimo tikriems faktams, apie kuriuos rašo ne tik "Keleivis," bet pačių komunistų spaudoje. Juk ta jų spaudoje pati niekino kominterną pirmininkus, niekina suomių, kad tik sukelti prieš juos nepakantą ir tuomi pateisinti Stalino kruvinus darbus.

Mano patarimas, jums drg. Lasky, toks: reikia rimtai apsigalvoti ką darai. Nejaugi jūs norite tokios valdžios, tokios tvarkos, prieš kurią nei žodžio negalėtum prasiartiti? Kur nei streiko už pagerinimą savo buvio negalėtum paskelbti? Juk gyventi po tokia valdžia, tai reiskia gyventi kalėjime?

Jūs esate laisvas žmogus, laisvai reikiate minti, bet savo sieloje siekiate diktatūros ant "Keleivio" sprando. O po ja ritasi žmonių galvos, vaitoja laisvės trokštantieji kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Ar jums ne gaila tokių pat vargšų, tokių pat kovotojų, kaip ir jūs, kurie Sovietuose yra kalinami ir niekinami, kam išdrįsta laisvės pareiklauti? Pagalvok!

Ar jūs, d. Lasky, pastatėte bent kada sau klausimą: "Kodėl Sovietų Rusijai nesi-seka užkariauti suomių?" Juk nesiseka todėl, kad Sovietų Rusijos liaudis neturi už ką kariauti. Jiems suomių nieko nepadarė. Bet Stalino valdžia užpuolė ją ir naikina. Ar tik todėl Suomija turėtų but naikinama, kad ji tvirtovės pasistatė? Juk tvirtovės statosi ir Sovietų Rusija? Ar kas valia Rusijai, tai jos kaimynui nevaija?

Jūs apsigalvoję ne tik atsinaujinkite "Keleivį," bet pasidaruokite jį kitiems savo pažįstamiems užrašyti, nes "Keleivis" paduoda tas žinias, tuos straipsnius, kas darbininkui yra naudinga. O darbininkui yra naudinga, kad jis siektų laisvės žodžio, geresnio rytojaus, panaikinimo kapitalistinės sistemos ir įsteigimo socialistinės visuomenės, prie kurios nebus išnaudojimo, nebus politinės partijos diktatūros. Taj to mokina "Keleivis," o ne komunistinė spaudoje, kuri su socializmu nieko bendro neturi.

E. Browderis, A. K. P. sek-

retorius, buvo priimtas 14 New Yorko Distrikte renkamųjų kandidatų sąrašas. Prieš Browderį buvo padavę skundą į Rinkimų Tarybą, kad jis, kaip pasų klastuotojas ir teismo nuteistas keturiems metams kalėti, neturėtų but prielastas prie baloto. Vyriausias Valstijos Teismo teisėjas, J. Sidney Bernstein, patvarkė, kad Browderis gali kandidatuoti.

Na, mūsų draugučiai užrėkė po Browderio nuteisimo, kad Amerikoje užėina reakcija. Iš to didelio šukio išėjo "pišs." Amerika, mat, ne Sovietų Rusija. Čia gyvenuoja demokratija ir konstitucija, o ne diktatura. Jeigu Browderis prasižengė už pasų falsifikavimą, tai jis neprasižengė prieš teisę buti kandidatu į kongresmanus Rusijoje nuteistas kalėjiman žmogus, žinoma, rinkimuose dalyvauti negalėtų. Gal ir čia bus "šmeižtas" prieš Rusiją?

Man atrodo, kad John J. Lewis ir kitų CIO unijos vadų pūrkavimas prieš prezidento Rooseveltą administraciją yra pasitarnavimas reakcininkams, o ne progresistams. Prie Rooseveltą administracijos išaugo darbo unijos iki aštuonių milijonų narių! Be to, pravesta daug bilių darbininkų naudai: valandų bilius, senatvės pensijos ir kiti pagerinimai. Tiesa, komunistai į padangę kelia tokius unijų vadus, kurie eina prieš Rooseveltą. Kelia juos į padanges ir Wall Streeto piniguočiai. Jų susivienijimas primena NRA laikus. Tada irgi abiejie ejo prieš NRA. Bet kada teismas NRA panaikino, tai apsižiūrėta, kad blogą darbą atliko. Taip ir dabar: "kairių kairiausi" komunistai susijungė su Wall Streeto bankininkais prieš Rooseveltą. Bet darbininkai turėtų apsižiūrėti. Tie patys už pagerinimą savo buvio negalėtum paskelbti? Juk gyventi po tokia valdžia, tai reiskia gyventi kalėjime?

DAUGIAU "ŠMEIŽTŲ" PRIEŠ DRAUGĄ STALINĄ.

United Press praneša iš Helsinkio, kad suomių kariuomenės vadovybė suskai-tė visą Sovietų armijos karo medžiagą, kuri nuo karo pradžios iki 1 vasario buvo suomių sunaikinta arba paimta kaip karo grobis.

Štai, ko raudonoji armija Suomijoje per tą laiką neteko:

546 tankų.
303 orlaivų.
203 artilerijos pabuklų.
203 kulkosvaidžių.
552 trokų ir automobilių.
1,560 arklų.
20 traktorių.
50 automatiškų šautuvų.
63 lauko virtuvų.
12 stebėjimo balionų.
135 automatiškų revolvėrų.

Prie šitų skaičių nėra pridėtas karo grobis, kurį final paėmė po 1 vasario.

Pamatę šitą pranešimą, komunistai galės tikrai apsidirkti, kad buržuazija taip nemieliaširdingai "šmeižia" draugą Staliną.

KAS SKAITO, RAMO
TAS DUONOS NEPRAMO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

KĄ AŠ PATYRIAU MARIJONŲ RĖMEJŲ SEIME.

Kunigai turi kolegiją, turi profesorius, bet neturi mokinių.

Amerikos lietuvių tarpe yra keliatais vienuolių. Jos visos užlaikomos žmonių aukomis. Kunigai katalikams aiškina, kad aukodami vienuolijoms netikėtai didina Dievo garbę, bet dar prisidedama prie žmonių pakelimo tautiškai, doriškai ir dvasiškai. Todėl daugelis tikinčių žmonių menkai valgo, prastai rėdosi ir skurdžiai gyvena, kad tik sutauptų pinigų vienuolynams.

Jeigu žmonių aukos ištikimų nešėjų tikią nauda, kaip kunigai pasakoja, tai priekaištų jiems nereikėtų daryti. Bet pasitaiko taip, kad ir patys vienuolių vedėjai parodo savo remėjams, kad jų aukos tokio tikslo nepasiekia.

Štai, šių metų vasario 4 d. Chicagos priemiestyje Cicerio lietuvių šv. Antano parapijoje įvyko Marijonų rėmėjų seimas, kur šita teisybė ir paaiškėjo. Pažiūrėkime kas ir kaip ten viskas dėjosi.

Buvo sekmadienis. Po pamaldų, parapijos salėje įvyko delegatams pietūs. Delegatų buvo apie 50. Didelė dauguma jų buvo paprastos davatelės. Po pietų prasidėjo prakalbėlės. Idomiąsias pakalbėjo svečiai iš Lietuvos, pralotas Macijauskas. Jis pasakė: "Aš nors grįžčiau, bet Amerika pažįstu labiau, negu daugelis čia gimusių. Aš jau šeštą kartą esu atvažiavęs iš Lietuvos. Amerika esu išvažiavęs nuo krašto iki krašto, skersai ir išilgai, nuo Atlantiko iki Pacifiko, nuo Kanados iki Meksikos. Dabar sugrįžau iš Californijos ir netrukus vėl iškeliausiu iš Chicagos."

Tai ve, kaip "darbuojasi" titulotais dvasiškais tėvais "Dievo garbei", "dušių išganymui" ir "tautos labui." Biedni žmoneliai aukoja savo centus "Dievo garbei," o kunigėliai važinėja po Ameriką skersai ir išilgai!

Po pietų toje pat salėje prasidėjo seimas. Pralotas Macijauskas kažkur dingo ir seime nedalyvavo. Seime nedalyvavo nei kiti Chicagos lietuvių kunigai. Neatsiuntė nei sveikinimų, nei aukų Marijonų vienuolijai. Šitą darbą paliko atlikti paprastiems darbininkams ir davatelėms. Tegul durniai aukoja. Dalyvavo tik vietinis klebonas, kun. H. Vaičiūnas, ir buvęs marijonų kunigas. Delegatų ir svečių buvo apie pusantro šimto. Todėl "Draugas" neteisingai skelbė, kad delegatų būvę "net 350."

Pacijoje seimo pradžioje įvyko tikra komedija. Centro valdyba turėjo duoti raportus. Buvo pašauktas duoti raportą kun. Macijauskas, kaip išdėdinti. Tas atsiėjo pareiškė, kad jis ne išdėdinti, o pirmininkas. Bet pirmininku būdamas neturintis nieko ypatingo pasakyti. Tai bent tvarka. Patys nežino, kas pirmininkas ir kas išdėdinti! Tada Marijonų vienuolijos provincijolas, kun. Navickas, centrą viešai papeikė už tokią netvarką.

Idomus buvo ir paties kun. Navicko raportas. Jisai raportavo maždaug šitaip: Turime kolegiją, turime seminariją, turime profesorius. Bet neturime mokinių. Lietuviai nesuinteresuoti savo vaikų ir mūsų kolegija. Jei ir toliau taip tęsis, tai mums nu-

sibos prašyti jūsų aukų, o jums nusibos mums aukoti. Todėl prisieis savo lietuviškų įstaigų duris atidaryti svetimtautiems, kurie to tik ir laukia.

Tai ve, ką išgirdo delegatai. Jie pamatė ant ko nuėjo jų aukos. Per ilgus metus jie dėjo aukas, už kurias įsteigė gražias mokslo įstaigas dėl auklėjimo Amerikos lietuvių jaunimo, o dabar, kaip pasirodo iš kalbos paties kolegijos direktoriaus, ten bus auklėjami svetimtaučiai vaikai.

Bet negalima tikėtis, kad dalykai su ta kolegija pagerėtų. Ir čia kalti ne tėvai, kad nesuinteresuoti savo vaikų, bet patys kunigai. Tą kolegiją steigdami kunigai sakė, kad ji palaikysianti lietuvių. Žmonės tam tikėjo ir aukėjo. Tuo tarpu mūsų romiškų kunigai net į bažnyčias įvedė angliškų pamokslus ir evangelijas. Lietuvių idėja jie vėliai palaido. Taigi, mūsų kunigija viena ranka statė, o kita griovė. Žmonės tai jau pamatė. Nors pinigus kolegijai ir seminarijai įkurti jie gausiai dėjo, bet vaikų toms įstaigoms jau neduoda.

Nenaudinga ir nevartojama pastata arba įstaiga amerikoniškai vadinama "baltu drambliu" (white elephant). Taigi dabar ir Marijonų kolegija su seminarija tapo "baltais drambliais."

Seime buvo pagarsėjęs Lietuvos klerikalų veikėjas prof. Pakštas. Jisai savo prakalboje dejavo, kad lietuvių per mažai mokslo teivertina. Sakė, kad Amerikos lietuvių tautais apaugo, nes nenori darbuotis visuomenė.

Tiesa, tarp Amerikos lietuvių yra saujalė žmonių tautais apaugusių ir mokslo nebranginančių. Bet tie darbininkai, kurie aukavo ir tebeaukavoja romiškoms bažnyčioms, vienuolijoms, kolegijai ir seminarijai, negi galėjo tautais apaugti. Tautais apaugo tie, kurie žmonėms dėjo ant pečių nepakeliamas naštas, o patys nenorėjo nei piršto prie jų pridėti. Ar profesorius Pakštas nemato, kuri mūsų tautos dalis taip tautais apaugo? Tai mūsų garbingi klebonai.

Tai tokie įspūdžiai iš Marijonų rėmėjų seimo.

Cicerietis.

WATERBURY, CONN.

Lietuviai tapę šios šalies piliečiais.

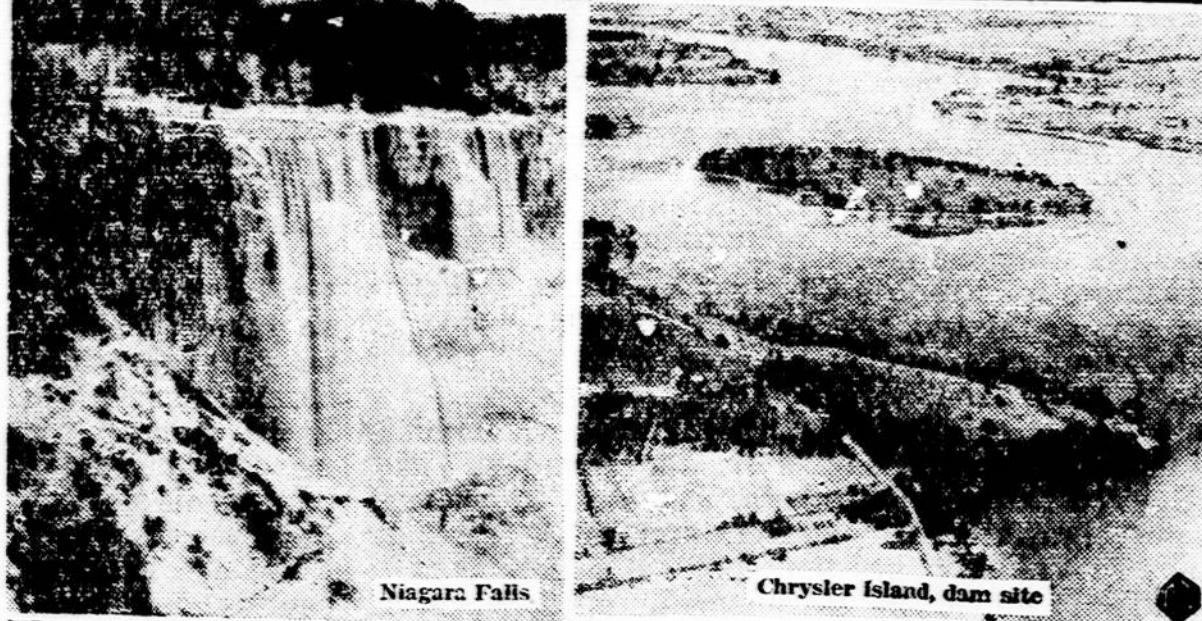
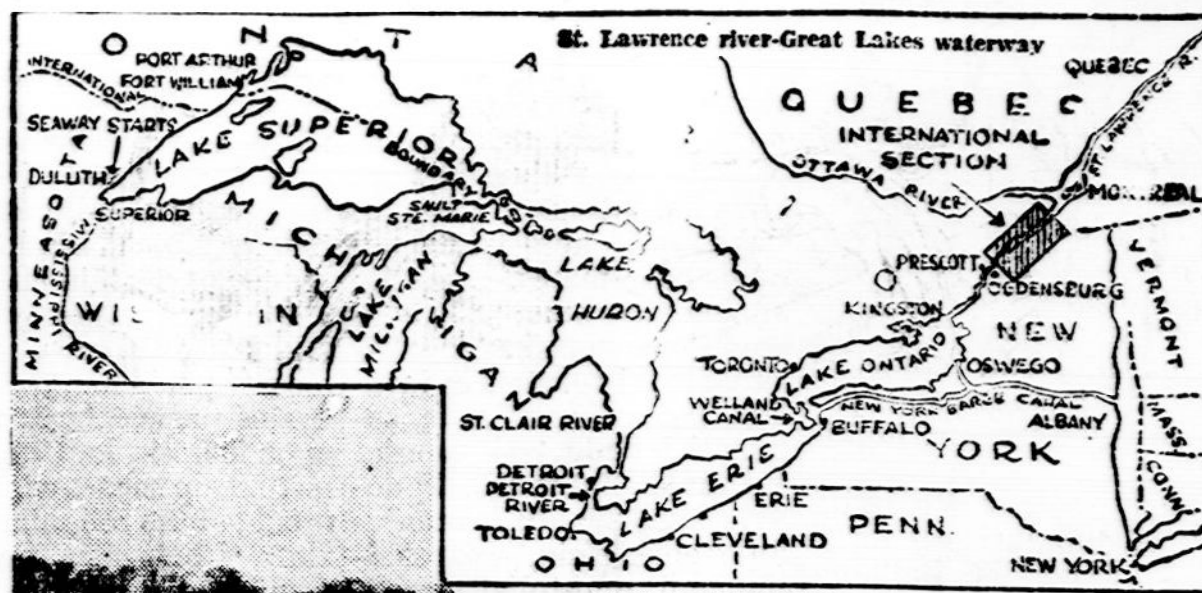
Šiomis dienomis keliatas lietuvių čia gavo šios šalies pilietybės popierius. Štai jų vardai ir pavardės:

Franas Zukauskas, Klemensas Krauch, Kazys Simanavičius, Klemensas Gerikas, Juozas Karčiauskas, Kazys Sinkėvičius, Ignas Jonas Zvinakis, Veronika Gudžimas, Jonas Janavičius, Pranas Gribas, Veronika Kvietkus, Petronėlė Petuška, Pranas Čepulis, Kazys Andersonas, Ona Ambrozaitis, Vincas Adomaitis, Ona Gikas, Morka Krungėlevičiū, Marija Stankuvienė, Martinas Truska, Petras Blėkis, Antanas Kauneckas, Jonas Zupkus, Jonas Skučas, Kazys Šlegeris, Albinas Snapkauskas.

Yra keliatas iš mažų miestelių, butent: Petronėlė Grabauskas ir Stasys Lenartavičius iš Union City, Conn.; Gladys Arlauskas iš Naugatuck, Conn.; Domicele Lušas iš Woodbury, Conn.; Vincas Kulikauskas iš Oakvillės, Conn.

P. Motiečius.

Milžiniškas Vandens Kelio Projektas

Jungtinių Valstijų ir Kanados valdžių inžinieriai vėl pradėjo tartis apie naują vandens kelią, kuris sujungtų Clevelandą, Detroitą, Chicago ir svarbesnius Kanados miestus su Atlantu. Tuo tikslu manoma praplėsti St. Lawrence upę tiek, kad juri laivai galėtų įneiti į Didžiuosius Ežerus. Kaip matyti iš pridėto čia žemėlapi, laivų kelias turėtų eiti per Ontario, Erie, Hurono, Michiganą ir Superior ežerus. Iš čia laivai turėtų eiti Mississippi upę per Jungtinių Valstijų vidurį į pietus. Inžinieriai apskaičiavo, kad tam darbai reikėtų \$250,000,000 pinigų ir 7 metų laiko.

Lietuvių Laisvamųjų Etninės Kultūros Draugija Neteko Čarterio.

Minėta draugija gavo čarterį birželio 15, 1936, o gegužės 8, 1939, jos čarterį panaikino Attorney General in the Superior Court of Cook County, Illinois.

Minėta draugija 1937 metų gruodžio 4 d. turėjo susižadėjimą ir išrinko H. Jagminą draugijos "prezidentu." Pirmos kuopos nekurie nariai varė didelę agitaciją už H. Jagminą. Jisai, girdi, padarysias stebuklus. Ir padarė. Per jo "pasidarbavimą" draugija neteko čarterio.

Zinojau, jog minėta draugija neteko čarterio. Bet norėdamas turėti tikrą įrodymą, kreipiausi pas Secretary of State Edward J. Hughes, atsklausdamas apie draugijos stovį. Sausio 26 d. gavau atsakymą, jog draugija negyvuoją, panaikinta.

H. Jagminas reikalavo iš Lietuvos Laisvamųjų Etninės Kultūros Draugijos pirmos kuopos keturių dolerių; jisai pasiuntęs tokią sumą užreikdavimui čarterio. Kuopa kol kas atsisakė Jagminui atmokėti reikalaujamą sumą pinigų. Dabar išrodo, jog H. Jagminas jokių pinigų nesimuntė atnaujinimui čarterio. Jeigu ir būtų siuntęs čarterio atnaujinimui, tai būtų reikėję vieno dolerio, o ne keturių dolerių, kaip Jagminas reikalavo. Be to, H. Jagminas reikalavo da \$20.00 už čarterio "taisymą."

Sugrįžęs Lietuvos Laisvamųjų Etninės Kultūros Draugijai, jisai tvėrė laisvamųjų kuopas ir rinko pinigų. Turim laiškus, kad laisvamųjų kuopos siuntė pinigų už čarterį. Tačiau kuopos negavo nei čarterio, nei atsakymo.

Klausimas, kodėl Jagminas taip pasitarnavo laisvamųjų organizacijai?

Sviesiausias komunistas Stalinas, turbut norėdamas "griekų alėdima gauti," buvo įsąkęs savo komunistams visur daryti "bendrą frontą" su katalikais. Ir komunistai tuoju puolė Ro-

Programą pradžia bus 2 val. po pietų. Jokios įžangos nebus. Programa pasibaigs apie 6 val. po pietų ir bus bankietas su vakariene. Kurie turės bilietus iš kalno nusipirkę, tie galės kartu su svečiais dalyvauti ir vakarieneje. Bilietų kaina, \$1.50.

Tauras.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvos nepriklausomybės bus minima 3-jose vietose.

Šimtet Pittsburgho lietuvių minės Lietuvos nepriklausomybės sukaktį trijose vietose, butent:

Vasario 16, kaip 8:30 vakare, Lietuvos Sunų Draugijos salėje minės bendrai šios organizacijos: Lietuvos Sunų D-ja, Dangun Zengimo Parapija, SLA 87 kuopa, SLRKA 87 kuopa ir LDS 160 kuopa. Bus muzika ir prakalbos.

Vasario 18, apie 8 val. vakaro, Lietuvos Mokslo Draugijos salėje (ant Soho), Lietuvos nepriklausomybės minės visos Pittsburgho lietuvių pažangios draugijos. Bus prakalbų, dainų ir muzikos.

Vasario 18 dieną, 2 val. popiet, Lietuvos Piliiečių salėje (ant South Side), tą sukaktį minės Romos katalikų parapijos ir joms artimos draugijos.

J.

LEWISTON, ME.

Lietuvos Dukterų Draugijos narės ir kitos šios kolonijos mūsų moterys 21 sausio surengė gražių balių Onai Bučionienei ir jos vyrui priimti. Nors šitų jaunavedžių sutuoktuvės buvo jau pereinę metų rugsėjo mėnesį, bet priėmimas dėl tų aplinkybių buvo atidėtas iki šiol. Jis dabar buvo surengtas Jievos Deringienės, jauniosios motinos namuose. Baliaus buvo labai smagus, visa vakarą moterys dainavo ir linksminosi.

Korespondentė M. D.

Redakcijos pastaba: Mūsų gerbiama korespondentė teikėsi atleisti, kad dėl vietos stokos buvom priversti korespondenciją sutrumpinti ir visų dalyvių vardus išleisti.

IS LIETUVIŲ FARMERIŲ GYVENIMO.

Scottville, Mich.

Šios apylinkės lietuvių ukininkai žiemą mažai ką turi dirbti. Jeigu kuris turi miško, tai atliekamu laiku kerta malkas. Kertant malkas per tris savaites, kuro galima prikišti visai žiemai. Apie mus pušynų ar eglinių girių nėra. Jos senai jau išnaikintos kompanijų. Kas turi miško, tai jis tinka tik kurui.

Žiemą pas mus nėra šalta, nors sniego gana daug, iki pusantros pėdos lygumoje.

Ukininkai gyvena neblogai. Pasilinksminimo irgi nestokuoja. Čia gyvena keliatas draugijų, kurios surengia vieną kitą pramogą; be to buna ir stubosė visokių baliuku.

Vasario 3 d. L. P. Kliubas surengė balių Scottville. Ukininkų suvažiavo gražus būrelis, nes buvo skelbiama, kad bus "su programu." Teisybė, programa buvo nebloga. Pirmiausiai, buvo perstatytas kalbėtojas, ponas F. Rakas. Jis pradėjo šiais žodžiais: "Mane Ukininkas apšmeižė." Iš publikos pasigirdo balsai: "Sakyk prakalbą, o ne apie ukininko šmeižimą." Tie balsai iš publikos nutraukė kalbėtoją sakini. Gal p. F. Rakas norėjo klausytojams pasiguosti ir daugiau, bet nebuvo progos. Pasakė apie porą tuzinų žodžių, jis užbaigė kalbą. Publika negalėjo suprasti, kas ten buvo dėsimežtas. "Naujienu" 270 num. Ukininkas pakirtiką pavo pono F. Rako sakyta prakalbą šio Kliubo baliuje pereinę metų lapkričio 18 d. Savo kalboj jis tuomet atkakavo Roosevelt politiką. Rakas neatkirią grynios kritikos nuo šmeižto.

Po vadinamos "prakalbos" Angelija Galvidienė ir M. Martinaitienė sudainavo keliatas liaudies dainėles, kurioms smuiku pritarė V. Galvydis, o pianu—V. Martinaitis. Paskui, J. Svelnis ir Ona Lapėnienė pasakė keliatą deklamacijų.

Geriausia iš visų pasižymėjo Milda Pilipaitė, mažą mergaitę. Ji sudainavo keliatą lietuviškų dainėlių ir paskambino pianu. Tėvas jai pritarė su gitara. Iš jos bus gera pianistė.

Pasibaigus programai, publika pasiėjo, pasilinksmino ir apie trečią valandą ryto skirstėsi namo su gera nuotaika.

Kliubas susiorganizavo porą metų atgal ir turi apie simtą narių, kurie moka 25 centus per metus. Ižde yra apie 40 dolerių.

Pereitą susirinkimą Kliubas gavo porą laišku iš "Vil-

GARDNER, MASS.

Tamulėnai atšventė sidabrines vestuves.

Jono ir Marijos Tamulėnų draugai čia iškėlė jiems balių jų 25 metų vedybų sukaktįvųjų progą. Svečių prisirinko labai daug ir vakaras buvo labai jauskus. Cereemonijų vedėjas Antanas Zekonis įteikė draugams Tamulėnams keliatą sidabrinių dovanų nuo susirinkusių svečių.

Draugai Tamulėnai yra susituokę 1915 metų vasario 13 dieną, Naugatuck, Conn., ir turi gražiai užsiauginę sūnų Edvardą ir dukterį Lilijaną.

Šitas sidabrines jų vestuves plačiai aprašė ir vietos amerikonių laikraštis, "The Gardner News," kuris atspausdino net visų svečių vardus ir pavardes.

"Kel." Skaitytoja.

nies" su prašymu aukų, bet Kliubas nedavė. Šeši metai atgal buvom sutvėrę panašų klubą, bet užteko tik vieno susirinkimo, kuriame vietiniai komunistai gerai pasiskerečiojo—ir daugiau niekas nesilankė, nors susirinkimai da porą kartų buvo šaukti atvirutėmis. Komunistai, mat, serga "vadizmo" liga. Jie nori vadovauti. Kliubo nariai turėtų lankytis ant susirinkimų ir neduoti išdoro išieškoti tokiems, kurie garbina Hitlerio-Stalino plėšikiškų žygius. Ukininkai labiausiai myli skaityti "Keleivį" ir "Naujienas." Ir šitų laikraščių čia daugiausia parema.

Ukininkas.

WATERVLIET, N. Y.

Vaikai iškėlė balių tėvams.

Šių metų 3 vasario dieną šios kolonijos lietuvių jaunimas, sunys ir dukterys, surengė savo tėveliams ir motutėms gražių balių. Buvo muzikos, gardžių valgytų ir gerimų.

Daugiausia šituo rupinosi Jonas Gratius, Margarita Grinkus, Stella Vaičiūnas ir Morka Andriusaitis. Už šitas jų pastangas tėvai reikią nuosirdų aciu.

Tėvai ir Motinos.

AUBURN, ME.

Mūsų dukrelės atminčiai.

Mūsų dukrelė, Bettie O. Apšegaitė, persikyrė su šiom pasauliu pačiam žydėjime, susilaukus vos 11 metų amžiaus. Ji augo ir bujojo sau sveika ir linksma, geroji priežiūroje ir visu mylima. Mylėjo mokyklą ir jai sekėsi mokyti.

Bet štai, visai netikėtai žiauri mirtis išplėšė tą brangiausią mūsų žiedelį iš mūsų tarpo, palikdama motinos sirdy neįsigaudojantį žaidimą ant visados.

Bettie mirė šių metų sausio 12 dieną Central Maine General Hospitalyje, kur jai buvo padaryta ausies operacija. Po operacijos jau buvo pagerėjęs, bet gavo plaučių uždegimą ir neislaikė. Jos kūnelis buvo pašarvotas namie, ir 14 sausio dieną palaidotas Ažuolų Kalno kapinėse. Palaidota laisvai. Išlydint iš namų ir prie kapo draugas M. Byronas pasakė keliatą atsisveikinimo žodžių. Buvo daugybė gėlių. Mes, velionies tėvai, nuosirdžiai dėkojame visiems už gėles ir už visus patarnavimus. (Vardus išleidžiame, nes neturime vietos.—Red.)

Dar sykį aciu visiems draugams už suteiktą mums pagalbą ir suraminimą šitą mūsų nelaimės ir liudėsio valandą.

Ona, Pranas Apšagai ir visa šeimyna.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAI.

Gardner, Mass. Apvaikščiomas bus vasario 18 d. nuo 2 po pietų, Millers Opera House ant Pine street. Kalbės geri kalbėtojai, bus ir programa. Rengia visos lietuvių organizacijos. Bus renkama parama nukentėjusiems vilniečiams.

Suv. org. Komitetas.

Newark, N. J. Vasario 15, nuo 7:30 vakare, minėjimas bus Lietuvių šv. Jurgio Draugijos salėje, 180 New York av. Kalbės 6 kalbėtojai ir dalyvaus Sėtyno choras. Kviečia visus apylinkės lietuvių dalyvauti.

Komitetas.

ELIZABETH, N. J.

"KELEIVIS" galima gauti pavieniais numeriais, sekanciose vietose:

V. Zubriką, 112 Third street.

Mrs. V. Petkus, 227 First st. Ji užlaiko Saldainių ir kitokių smulkmenų krautuve. (-)

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Vot, Maikie, kaip aš išgėriau porą gerų burnų, tai mano galva atėjo labai patriotiška mislis.

—Na, na?

—Ve, gazetios rašo, kad Hitleriui jau pritrūko medaliams. Smetona irgi jau nepisijūnčia daugiau ordinarų savo kavalieriams. Tas parodo, Maikie, kad ir Lietuvoj jau nėra daugiau breso. Vienas mano senas parapijonas rašo nuo Telsių, kad ukininkai jau negali gaut kromuose nusipirkti nei uknolių, nei padrėjų.

—Bet kur čia tas patriotiškas tavo sumanymas, tėve?

—Taigi man atėjo tokia mislis, vaikai, kad ar nevertėtų sutverti tokį kumitetą, katras surinktų Amerikoje visus Ameronius medalius ir nusijūnčius į Lietuvą atgal? Kaip tu rokuoji, Maikie?

—O ką su jais darys Lietuva?

—Ogi galėtų nukalti koki tuzina patvakų. Ar tai nebūtų patriotiškas darbas?

—Niekuo kalbi, tėve.

—O ką tu gali žinot, Maikie? Gal ir labai susigadytų? Žinai ką, imk ir parašyk Smetonai gramatą apie šitą mano sumanymą. Pasakyk, kad staisas vyčių vaiko generolas Amerikoje sumislijo rinkti ir gražinti medalius, iš kurių galima nuliet koki nors ugadlyvą tulsį, daleiskim, bežmėnėn ar šiaip ką padaryt. Ar jis pritaris tam, ar ne?

—Nerašysiu.

—Tai kodėl?

—Todėl, kad tai nesamoningas.

—Na, tai parašyk ir paklausk, kodėl jis nesimufuoja į Vilnių? Mes visą laiką sakėm deklamacijas, kad be Vilniaus nenurimsim, o kai dabar Hitleris paliokus sumušė ir Vilnius mums sugryžo, tai Lietuvos načaslyva ir nemisliu tenai važiuoti. Išrodo, Maikie, kad Vilnius mums buvo visai nereikalingas ir mes visai be reikalo gerkles plėšėm rekdami, kad mes be jo nenurimsim.

—Aš sutinku, tėve, kad šituo klausimu galima būtų laiškas Smetonai parašyti. Bet aš to nedarysiu.

—Kodėl?

—Todėl, kad žinau koki atakymą Smetona duos.

—O koki?

—Jis paprašys daugiau nukų Vilniui.

—Na, tai tuscia jo, Maikie, nerašyk. Aš irgi nenoriu daugiau ankauti

Roosevelto Kalba Jaunimo Kongresui

Sako, 98 nuosimčiai Amerikos žmonių stoja už Suomiją.

Amerikos Jaunimo Kongrese, kuris peritą savaitę buvo susirinkęs Washington, prezidentas Rooseveltas pasakė labai įdomią ir reikšmingą kalbą. „Aš girdėjau, kad šitoj jūsų organizacijoje yra komunistų“, pradėjo prezidentas. „Kaip šios šalies piliečiai, jūs turit teisę prigulėti bet kokiai legaliai partijai ir galit vadintis kuo tik norit“, sako Rooseveltas. „Ta teise jums duoda konstitucija. Bet ji neduoda jums teisės ardyti valdžios smurto priemonėmis.“

Toliau jis tėviškai apibūrė tuos jaunus nesubrendėlius, kad jie daro rezoliucijas tokiais klausimais, kurių patys nesupranta. Pavyzdžiui, jie priėmė protesto rezoliuciją prieš projektuojamą paskolą Suomijai. Jie autoritetingai pareiškia toje rezoliucijoje, kad tokia paskola „jvels Amerika į karą“. Rooseveltas išjuokė tokią pareiškimą. Sako, ar jūs žinot, ką jūs kalbat? Į koki karą šitokia paskola gali Ameriką įtraukti? Su kuria valstybe Amerika galėtų dėl tos paskolos susikirsti?

Ir jaunuoliai pamatė, kad jie ištikrųjų nežino, ką jie kalba.

Toliau prezidentas jiems paaiškino, kad Sovietų Rusijai ir jis pirma labai simpatizavęs. Jis pripažinęs net komunistų valdžią, kuomet daug kas jį užtai kritikavo. Nors jis negalėjęs pritarti Rusijos žmonių žudymui, kuriuos bolševikai žudė tukstancijais, bet jis tikėjęs, kad tas kruvinas teroras praeis ir Rusijoj susidarysiantis geresnė tvarka, negu buvo prie caro. „Bet šitos mano viltys šiandien yra sudaužytos arba atidėtos atečiai“, pareiškė prezidentas. Šiandien Rusijos režimas esąs aršiausia diktatura. Šiandien tas režimas jau žudo mažutę ir taikingą Suomiją. Kas turi nors šesėlį sveiko proto, niekas netiki, kad Suomija galėjo būti Rusijai pavojinga. Ir todėl 98 nuosimčiai Amerikos žmonių šiandien simpatizuoja užpultajai Suomijai ir stengiasi jai visokiais būdais padėti.

Aliantų Blokada Turės Paklupdyt Vokietiją.

Rusija nedaug gali Hitleriui pagelbėti, nes jai pačiai visko stinga.

Danu vyriausybės organas „Socialdemokraten“ įdėjo ekonomisto Eduardo Klauzeno straipsnį apie blokadą ir blokadose pasekmes Vokietijai. Vokietija tikėjo si blokados, nes dar 9 rugsėjo 1936 m. Niurnberge Hitleris pasakė, kad Vokietija turinti viską pasigaminti pati ir būti nuo užsienio nepriklausoma.

Dabar juomis Vokietija nieko negaunanti, bet ką ji galinti gauti iš Balkanų kraštų ir Rusijos?

Vokietija suvartojanti naftos tiek, kiek iš viso pagamina Rumunija ir Rusija drauge, o visos naftos Vokietijai jos niekad parduoti negali.

Tekstilės pramonė Balkanų kraštuose ir Rusijoje esanti silpna. Maisto, ypač riebalų, tie kraštai turį irgi nedaug: pavyzdžiui, viena mažutė Danija sviesto išvežanti užsienin daugiau, kaip visa Sovietų Rusija. Be to, Balkanų kraštai nusilyję prekyba su Vokietija, nes ji neturinti kuo mokėti ir apmokanti prekes; pavyzdžiui, Jurgoslavija už prekes gavusi vokiško aspirino (pilių), kurio neturinti kurdėti. Kita valstybė gavusi iš Vokietijos burminių armonių už savo produktus. Sovietų Rusija jeigu ir norėtų padėti, tai daug padėti negalėtų, atsižvelgiant į transporto ir kredito sąlygas.

Vokietijoje geležies rudos esą maža ir toje pačioje tik 30% geležies, tuo tarpu kai švedų geležies ruda turinti 60% geležies. Vokiečiai visai neturi nikelio, chromo, molibdeno, volframo, gyvsidabrio, cinko ir kt. svarbių metalų.

Blokada anksčiau ar vėliau priversianti Vokietiją pulti fronte, o ką toks puolimas reikšia, parodžiusi Manerheimo linija Suomijoje. Jeigu vokiečiai mėgins tą liniją pralaužti, tai jie tikrai sukups.

RUSAI IŠSIVARĖ SU SAVIM DAUGIAU KAIP 500 CIVILIŲ VILNIEČIŲ.

Iki 8 sausio dienos Lietuvos valdžios įgalotiniui Vilniuje buvo paduota 1,250 prašymų, kur tėvai, žmonos ir giminės prašo padėti sugijti į nuolatines gyvenimo vietas savo artimiesiems, kurie karo metu pateko į nelaisvę, ar buvo sumirti ir išvežti. Sovietų Sąjungoje tokių išvežtų civilių esama daugiau kaip 500 asmenų. Vokietijoje — daugiau kaip 600; be to 150 asmenų nežinia kur dingę.

“KELEIVIO” KALENDORIUS 1940 METAMS.

Šių metų “Keleivio” Kalendaris truputį pavėlavo išeiti, bet jau baigiamas ir neužilgo bus išsiuntinamas tiems, kurie jį užsisakė. O kas da neužsisakė, gali prisijusti užsakymą dabar. Kai na “Keleivio” skaitytojams — 25 centai. Prašome adresuoti taip: “Keleivis”, 253 Broadway, S. Boston, Mass.

Kada ir kokiū būdu gali svietas kada nors pasibaidyti. Parašė prof. Dr. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Hignadas. Kas nori darsinoti, kada ir kokiū būdu gali svietas pasibaigti, tegul skaito ta knygelę. Chicago, 1940, pusl. 125. Apsidaryta... \$1.50

LAISVAMANIŲ PASAULĖZIURA IR KARAS

(Iš “Laisvosios Minties”)

Dvidešimt penki metai praėjo nuo vadinamojo pasaulinio karo, kurį vėliau išvargusi ir iškankinta žmonija buvo pradėjusi vadinti paskutiniu karu. Nes tai buvo baisiausias ir žiauriausias karas, koki iki tol pasaulis buvo matęs. 12 milijonų žmonių buvo nužudyti, 8 milijonai sužeisti ir sužaloti, šimtai tukstančių invazijų, našių ir našlaičių, sugriauti ir sudeginti miestai ir kaimai, 300 milijardų dolerių karo išlaidų ir nuostolių medžiaginių, neapskaičiuojami nuostoliai moraliniai, griuvėsiai, vargas ir skurdas pas nugalėtuosius ir nugalėtojus. Tokį baisų balansą atspindėjusi žmonija įrašė į istorijos lapus. Todėl daugeliui atrodo, kad daugiau tokių nesamonių žmonių nebekartos ir nebeleis daryti, daugelis gliaiti tikėjo, kad tas karas buvo paskutinis.

Bet ir vėl buvo skaudžiai apsiriki. Šiandien, kada praėjusio karo žudynėse išlietas kraujas ir ašaros dar nespėjo išgaruoti iš nelaimingos Europos žemės, kada daugelyje vietų dar tebevirgo neužlyginti apkasų grioviai — Europa vėl atsidurė naujo pasaulinio karo angoje, baisaus karo, kuriame nebus nei nugalėtojų, nei nugalėjusių, kuriame ilgiems laikams gali būti sužlugdyta geriausių žmonių sunų pastangomis sukurtoji kultura ir civilizacija. Šis karas jau liepsnoja ir sunkia vargo ir skurdo našta slėgia visą Europą.

Neliesdami iš esmės ekonominį, socialinių ir politinių karo priežasčių, pažiūrėkime ir pagvilendkime, ką darė ir ką daro šiai baisiai žmonijos bėprotybei sulaukyti dvi didžiosios pasaulėžiūros — religiškoji ir laisvamaniškoji, kurios vienai ar kitaip daro įtaką žmonių galvojimui ir sprendimams.

Jeį pažiūrėsim į išgyventą žmonijos istoriją, tai pamatysime, kad religiškoji pasaulėžiūra tiesios ir aiškios pažiūros karo klausimu neturėjo ir neturi. Nuo pat savo atsiradimo pradžios religiškoji pasaulėžiūra skelbė žmonijai įsakymą “nežudyk” ir papildė jį didžiausio kantrumo dėsniu: “Jeį tau suduoda per dešinį veidą, atsuk ir kairįjį.” Tačiau viduramžiais religiškosios pasaulėžiūros išpažintojai, bažnyčios organizatoriai ir laiminami, kardu ir ugnimi nešė kitaip tikintiesiems savą pasaulėžiūrą, pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

Religininkai dažnai atsako, kad čia kalta ne religija, bet kalti atskiri jos atstovai. Bet mes žinome, kad ir aukštoji bažnyčios vadovybė niekuomet nepasmerkė karo iniciatorių griežtai, aiškiai, pamindama juos vardais ir titulais, bet visada tenkinosi švelniomis popiežių bulėmis bei enciklikomis, kurios liečia bendrai visus, bet nenurodo tikrųjų kaltininkų. Mes žinome, koki autoritetą, kokią moralinę galią turėjo iki šiol popiežiai. Užtektų, jei jie viešai ir aiškiai pasmerktų karo kurstytojus, suminėtu jų vardus enciklikose, uždraustų tikintisiesiems jų klausyti, su jais bendrauti — ir tikslas dažniausia būtų pasiektas. Nei vienas valdovas, vainikuotas ar nevainikuotas, neišdrįstų ištotti prieš visų savo tikinčiųjų valdinių norus bei nusistatymus. O netikintiesiems valdiniuose jie dar labiau nerastų pritarimo.

Iš ko, pavyzdžiui, išeina religiškoje pasaulėžiūroje draudimas žudyti? Iš Dievo įsakymų. Anot tikinčiųjų, Dievas draudžia žudyti, ir tai yra pagrindinis įstatymas, verčias žmogų to nedaryti. Juk viduramžiais, kai bažnyčios valdovams užsistos norėdavo praplėsti savo valdžią, pasipelnyti svetimos žemės, jie pasakydavo, jog Dievas šaukia žmones į šventąjį karą prieš kitatikius, ir — to pakako, kad žmonės pulkais imtų eiti į žudynes, pamiršę anksčiau skelbtą Dievo įsakymą “nežudyk.” Bet tuo pačiu metu jie vėl skelbė, kad karas esąs Dievo bausmė už žmonių nuodėmes. Vadinasi, kai karas bažnyčiai nenaudingas, tada žudyt draudžiamas, o kai jis bažnyčiai reikalingas ir naudingas, tada jis galimas, net neišvengiamas. Be šventųjų kryžiaus karų, mes žinome ir kitokių,

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

Religininkai dažnai atsako, kad čia kalta ne religija, bet kalti atskiri jos atstovai. Bet mes žinome, kad ir aukštoji bažnyčios vadovybė niekuomet nepasmerkė karo iniciatorių griežtai, aiškiai, pamindama juos vardais ir titulais, bet visada tenkinosi švelniomis popiežių bulėmis bei enciklikomis, kurios liečia bendrai visus, bet nenurodo tikrųjų kaltininkų. Mes žinome, koki autoritetą, kokią moralinę galią turėjo iki šiol popiežiai. Užtektų, jei jie viešai ir aiškiai pasmerktų karo kurstytojus, suminėtu jų vardus enciklikose, uždraustų tikintisiesiems jų klausyti, su jais bendrauti — ir tikslas dažniausia būtų pasiektas. Nei vienas valdovas, vainikuotas ar nevainikuotas, neišdrįstų ištotti prieš visų savo tikinčiųjų valdinių norus bei nusistatymus. O netikintiesiems valdiniuose jie dar labiau nerastų pritarimo.

Iš ko, pavyzdžiui, išeina religiškoje pasaulėžiūroje draudimas žudyti? Iš Dievo įsakymų. Anot tikinčiųjų, Dievas draudžia žudyti, ir tai yra pagrindinis įstatymas, verčias žmogų to nedaryti. Juk viduramžiais, kai bažnyčios valdovams užsistos norėdavo praplėsti savo valdžią, pasipelnyti svetimos žemės, jie pasakydavo, jog Dievas šaukia žmones į šventąjį karą prieš kitatikius, ir — to pakako, kad žmonės pulkais imtų eiti į žudynes, pamiršę anksčiau skelbtą Dievo įsakymą “nežudyk.” Bet tuo pačiu metu jie vėl skelbė, kad karas esąs Dievo bausmė už žmonių nuodėmes. Vadinasi, kai karas bažnyčiai nenaudingas, tada žudyt draudžiamas, o kai jis bažnyčiai reikalingas ir naudingas, tada jis galimas, net neišvengiamas. Be šventųjų kryžiaus karų, mes žinome ir kitokių,

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

Religininkai dažnai atsako, kad čia kalta ne religija, bet kalti atskiri jos atstovai. Bet mes žinome, kad ir aukštoji bažnyčios vadovybė niekuomet nepasmerkė karo iniciatorių griežtai, aiškiai, pamindama juos vardais ir titulais, bet visada tenkinosi švelniomis popiežių bulėmis bei enciklikomis, kurios liečia bendrai visus, bet nenurodo tikrųjų kaltininkų. Mes žinome, koki autoritetą, kokią moralinę galią turėjo iki šiol popiežiai. Užtektų, jei jie viešai ir aiškiai pasmerktų karo kurstytojus, suminėtu jų vardus enciklikose, uždraustų tikintisiesiems jų klausyti, su jais bendrauti — ir tikslas dažniausia būtų pasiektas. Nei vienas valdovas, vainikuotas ar nevainikuotas, neišdrįstų ištotti prieš visų savo tikinčiųjų valdinių norus bei nusistatymus. O netikintiesiems valdiniuose jie dar labiau nerastų pritarimo.

Iš ko, pavyzdžiui, išeina religiškoje pasaulėžiūroje draudimas žudyti? Iš Dievo įsakymų. Anot tikinčiųjų, Dievas draudžia žudyti, ir tai yra pagrindinis įstatymas, verčias žmogų to nedaryti. Juk viduramžiais, kai bažnyčios valdovams užsistos norėdavo praplėsti savo valdžią, pasipelnyti svetimos žemės, jie pasakydavo, jog Dievas šaukia žmones į šventąjį karą prieš kitatikius, ir — to pakako, kad žmonės pulkais imtų eiti į žudynes, pamiršę anksčiau skelbtą Dievo įsakymą “nežudyk.” Bet tuo pačiu metu jie vėl skelbė, kad karas esąs Dievo bausmė už žmonių nuodėmes. Vadinasi, kai karas bažnyčiai nenaudingas, tada žudyt draudžiamas, o kai jis bažnyčiai reikalingas ir naudingas, tada jis galimas, net neišvengiamas. Be šventųjų kryžiaus karų, mes žinome ir kitokių,

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

Religininkai dažnai atsako, kad čia kalta ne religija, bet kalti atskiri jos atstovai. Bet mes žinome, kad ir aukštoji bažnyčios vadovybė niekuomet nepasmerkė karo iniciatorių griežtai, aiškiai, pamindama juos vardais ir titulais, bet visada tenkinosi švelniomis popiežių bulėmis bei enciklikomis, kurios liečia bendrai visus, bet nenurodo tikrųjų kaltininkų. Mes žinome, koki autoritetą, kokią moralinę galią turėjo iki šiol popiežiai. Užtektų, jei jie viešai ir aiškiai pasmerktų karo kurstytojus, suminėtu jų vardus enciklikose, uždraustų tikintisiesiems jų klausyti, su jais bendrauti — ir tikslas dažniausia būtų pasiektas. Nei vienas valdovas, vainikuotas ar nevainikuotas, neišdrįstų ištotti prieš visų savo tikinčiųjų valdinių norus bei nusistatymus. O netikintiesiems valdiniuose jie dar labiau nerastų pritarimo.

Iš ko, pavyzdžiui, išeina religiškoje pasaulėžiūroje draudimas žudyti? Iš Dievo įsakymų. Anot tikinčiųjų, Dievas draudžia žudyti, ir tai yra pagrindinis įstatymas, verčias žmogų to nedaryti. Juk viduramžiais, kai bažnyčios valdovams užsistos norėdavo praplėsti savo valdžią, pasipelnyti svetimos žemės, jie pasakydavo, jog Dievas šaukia žmones į šventąjį karą prieš kitatikius, ir — to pakako, kad žmonės pulkais imtų eiti į žudynes, pamiršę anksčiau skelbtą Dievo įsakymą “nežudyk.” Bet tuo pačiu metu jie vėl skelbė, kad karas esąs Dievo bausmė už žmonių nuodėmes. Vadinasi, kai karas bažnyčiai nenaudingas, tada žudyt draudžiamas, o kai jis bažnyčiai reikalingas ir naudingas, tada jis galimas, net neišvengiamas. Be šventųjų kryžiaus karų, mes žinome ir kitokių,

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

Religininkai dažnai atsako, kad čia kalta ne religija, bet kalti atskiri jos atstovai. Bet mes žinome, kad ir aukštoji bažnyčios vadovybė niekuomet nepasmerkė karo iniciatorių griežtai, aiškiai, pamindama juos vardais ir titulais, bet visada tenkinosi švelniomis popiežių bulėmis bei enciklikomis, kurios liečia bendrai visus, bet nenurodo tikrųjų kaltininkų. Mes žinome, koki autoritetą, kokią moralinę galią turėjo iki šiol popiežiai. Užtektų, jei jie viešai ir aiškiai pasmerktų karo kurstytojus, suminėtu jų vardus enciklikose, uždraustų tikintisiesiems jų klausyti, su jais bendrauti — ir tikslas dažniausia būtų pasiektas. Nei vienas valdovas, vainikuotas ar nevainikuotas, neišdrįstų ištotti prieš visų savo tikinčiųjų valdinių norus bei nusistatymus. O netikintiesiems valdiniuose jie dar labiau nerastų pritarimo.

Iš ko, pavyzdžiui, išeina religiškoje pasaulėžiūroje draudimas žudyti? Iš Dievo įsakymų. Anot tikinčiųjų, Dievas draudžia žudyti, ir tai yra pagrindinis įstatymas, verčias žmogų to nedaryti. Juk viduramžiais, kai bažnyčios valdovams užsistos norėdavo praplėsti savo valdžią, pasipelnyti svetimos žemės, jie pasakydavo, jog Dievas šaukia žmones į šventąjį karą prieš kitatikius, ir — to pakako, kad žmonės pulkais imtų eiti į žudynes, pamiršę anksčiau skelbtą Dievo įsakymą “nežudyk.” Bet tuo pačiu metu jie vėl skelbė, kad karas esąs Dievo bausmė už žmonių nuodėmes. Vadinasi, kai karas bažnyčiai nenaudingas, tada žudyt draudžiamas, o kai jis bažnyčiai reikalingas ir naudingas, tada jis galimas, net neišvengiamas. Be šventųjų kryžiaus karų, mes žinome ir kitokių,

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

Religininkai dažnai atsako, kad čia kalta ne religija, bet kalti atskiri jos atstovai. Bet mes žinome, kad ir aukštoji bažnyčios vadovybė niekuomet nepasmerkė karo iniciatorių griežtai, aiškiai, pamindama juos vardais ir titulais, bet visada tenkinosi švelniomis popiežių bulėmis bei enciklikomis, kurios liečia bendrai visus, bet nenurodo tikrųjų kaltininkų. Mes žinome, koki autoritetą, kokią moralinę galią turėjo iki šiol popiežiai. Užtektų, jei jie viešai ir aiškiai pasmerktų karo kurstytojus, suminėtu jų vardus enciklikose, uždraustų tikintisiesiems jų klausyti, su jais bendrauti — ir tikslas dažniausia būtų pasiektas. Nei vienas valdovas, vainikuotas ar nevainikuotas, neišdrįstų ištotti prieš visų savo tikinčiųjų valdinių norus bei nusistatymus. O netikintiesiems valdiniuose jie dar labiau nerastų pritarimo.

Iš ko, pavyzdžiui, išeina religiškoje pasaulėžiūroje draudimas žudyti? Iš Dievo įsakymų. Anot tikinčiųjų, Dievas draudžia žudyti, ir tai yra pagrindinis įstatymas, verčias žmogų to nedaryti. Juk viduramžiais, kai bažnyčios valdovams užsistos norėdavo praplėsti savo valdžią, pasipelnyti svetimos žemės, jie pasakydavo, jog Dievas šaukia žmones į šventąjį karą prieš kitatikius, ir — to pakako, kad žmonės pulkais imtų eiti į žudynes, pamiršę anksčiau skelbtą Dievo įsakymą “nežudyk.” Bet tuo pačiu metu jie vėl skelbė, kad karas esąs Dievo bausmė už žmonių nuodėmes. Vadinasi, kai karas bažnyčiai nenaudingas, tada žudyt draudžiamas, o kai jis bažnyčiai reikalingas ir naudingas, tada jis galimas, net neišvengiamas. Be šventųjų kryžiaus karų, mes žinome ir kitokių,

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

Religininkai dažnai atsako, kad čia kalta ne religija, bet kalti atskiri jos atstovai. Bet mes žinome, kad ir aukštoji bažnyčios vadovybė niekuomet nepasmerkė karo iniciatorių griežtai, aiškiai, pamindama juos vardais ir titulais, bet visada tenkinosi švelniomis popiežių bulėmis bei enciklikomis, kurios liečia bendrai visus, bet nenurodo tikrųjų kaltininkų. Mes žinome, koki autoritetą, kokią moralinę galią turėjo iki šiol popiežiai. Užtektų, jei jie viešai ir aiškiai pasmerktų karo kurstytojus, suminėtu jų vardus enciklikose, uždraustų tikintisiesiems jų klausyti, su jais bendrauti — ir tikslas dažniausia būtų pasiektas. Nei vienas valdovas, vainikuotas ar nevainikuotas, neišdrįstų ištotti prieš visų savo tikinčiųjų valdinių norus bei nusistatymus. O netikintiesiems valdiniuose jie dar labiau nerastų pritarimo.

Iš ko, pavyzdžiui, išeina religiškoje pasaulėžiūroje draudimas žudyti? Iš Dievo įsakymų. Anot tikinčiųjų, Dievas draudžia žudyti, ir tai yra pagrindinis įstatymas, verčias žmogų to nedaryti. Juk viduramžiais, kai bažnyčios valdovams užsistos norėdavo praplėsti savo valdžią, pasipelnyti svetimos žemės, jie pasakydavo, jog Dievas šaukia žmones į šventąjį karą prieš kitatikius, ir — to pakako, kad žmonės pulkais imtų eiti į žudynes, pamiršę anksčiau skelbtą Dievo įsakymą “nežudyk.” Bet tuo pačiu metu jie vėl skelbė, kad karas esąs Dievo bausmė už žmonių nuodėmes. Vadinasi, kai karas bažnyčiai nenaudingas, tada žudyt draudžiamas, o kai jis bažnyčiai reikalingas ir naudingas, tada jis galimas, net neišvengiamas. Be šventųjų kryžiaus karų, mes žinome ir kitokių,

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...

Religininkai dažnai atsako, kad čia kalta ne religija, bet kalti atskiri jos atstovai. Bet mes žinome, kad ir aukštoji bažnyčios vadovybė niekuomet nepasmerkė karo iniciatorių griežtai, aiškiai, pamindama juos vardais ir titulais, bet visada tenkinosi švelniomis popiežių bulėmis bei enciklikomis, kurios liečia bendrai visus, bet nenurodo tikrųjų kaltininkų. Mes žinome, koki autoritetą, kokią moralinę galią turėjo iki šiol popiežiai. Užtektų, jei jie viešai ir aiškiai pasmerktų karo kurstytojus, suminėtu jų vardus enciklikose, uždraustų tikintisiesiems jų klausyti, su jais bendrauti — ir tikslas dažniausia būtų pasiektas. Nei vienas valdovas, vainikuotas ar nevainikuotas, neišdrįstų ištotti prieš visų savo tikinčiųjų valdinių norus bei nusistatymus. O netikintiesiems valdiniuose jie dar labiau nerastų pritarimo.

Iš ko, pavyzdžiui, išeina religiškoje pasaulėžiūroje draudimas žudyti? Iš Dievo įsakymų. Anot tikinčiųjų, Dievas draudžia žudyti, ir tai yra pagrindinis įstatymas, verčias žmogų to nedaryti. Juk viduramžiais, kai bažnyčios valdovams užsistos norėdavo praplėsti savo valdžią, pasipelnyti svetimos žemės, jie pasakydavo, jog Dievas šaukia žmones į šventąjį karą prieš kitatikius, ir — to pakako, kad žmonės pulkais imtų eiti į žudynes, pamiršę anksčiau skelbtą Dievo įsakymą “nežudyk.” Bet tuo pačiu metu jie vėl skelbė, kad karas esąs Dievo bausmė už žmonių nuodėmes. Vadinasi, kai karas bažnyčiai nenaudingas, tada žudyt draudžiamas, o kai jis bažnyčiai reikalingas ir naudingas, tada jis galimas, net neišvengiamas. Be šventųjų kryžiaus karų, mes žinome ir kitokių,

pat dvasininkai, tik kita (kartais ir ta pačia) kalba kalbantieji, to paties Dievo vardu daro tą patį. Vieno pusės sienos jie priešais vadiną kitą pusę sienos gyvenančius tos pačios religijos išpažintojus, ir atvirkščiai. Ir vienos ir kitos valstybės bažnyčiose ant altorių dega žvakės, to pat Dievo garbei uždegtos, kad tik laimėtų karą, kad tik daugiau priešų išnaikintų ir sutriuškintų. Samoningas žmogus turėtų paklausti religininkų: jei yra Dievas, tai kurių dabar jis turi klausyti, kurių prašymus patenkinti, jei visi jį tiki ir visi garbina?...</

Ivairios Žinios.

Lenkiją Pražudė "Tautos Vadai."

Naujoji Lenkija busianti demokratinė, nes valdžia be visuomenės yra kraštui nelaimė.

Francuzy agentūra "Havas" praneša dabartinės lenkų valdžios (Francuzyjoj) pirmininko Sikorskio pasakytą kalbą, kurioj jis nurodė priežastis, dėl to kaip greitai subirėjo buvusi Lenkijos valstybė, ir kokia ji turės būti ateity, kad vėl neatsitiktų tokia pat nelaimė.

Dabar Lenkiją prazudė "tautos vadai," kurie norėjo valdyti šalį be visuomenės pritarimo. Tokia valdžia kuri remiasi tik savo fanaberija, o ne gyventojų jėgomis, visuomet yra kraštui nelaimė, sako gen. Sikorskis. Todėl naujoji Lenkija turėsianti būti demokratinė valstybė — valstybė valdoma pačių žmonių, o ne pasiputusių "tautos vadų," kurių tauta savo vadais niekada nerinko ir nepripažįsta.

Stai Sikorskio žodžiai: Dvi asmeninės priežastys nulemia sėkmingumą mūsų darbo, kuris apskritai turi būti palanktas tarnauti ne vienam kuriam žmogui ar net vienai kuriai asmeniui grupei, bet tik pačiam kilniausiam reikalui — tėvynei. Pirmoji priežastis yra aiškus ir galutinis atsiemetimas nuo vyriausybės režimo, veikiančio be visuomenės jokios kontrolės. Daug asmenų buvo priežastis mūsų baisiam žlugimui, kaip įrodė dokumentai, kurie mus nuolat pasiekia. Kaltuosius nuteis istorija ir tauta, kuri dėl tos katastrofos dabar kenčia baisias aukas.

Viena iš svarbiausių mūsų pralaimėjimo priežasčių, be abejo, buvo vyriausybės režimas, tautos vienu balsu pasmerktas. Šitas režimas išeikvojo visą tautos energiją mažiausiai reikalingose srityse. Jis buvo priežastis nepataisomo apsilėidimo tiek karinio pasirėngimo srityje, tiek grynai politinėje ir ekonominėje srityje. Visa tai darėsi tuo momentu, kada amžinas mūsų priešas šaltai, metodiškai ir nuo ilgo laiko rengė prieš mus karo planus. Šiandien lenkų tauta gausiai savo krauju apmoka už visus tuos apsilėidimus. Mėkėkime pasinaudoti šiais mūsų istorijos skaudžiais įvykiais ir išvenkime naujų klaidų savo santykiuose viduje.

"Antras principas, kuris būtina turi mus lydėti kasdieniniame mūsų darbe, yra tas, kad kiekvienas žmogus stovėtų savo vietoje: kiekvienas mūsų nuo dabar žino, kuri pareiga jam atitinka pagal jo dvasines galias ir specialybę bendroje pastangoje, kurią pradėjome Lenkijos gerovei. Su džiaugsmu pripažįstu, kad visi mano bendradarbiai tiek vyriausybėje, tiek kariuomenėje šitą principą vykdė su didžiausiu sąžiningumu, kad būtų sutrukdyta atgimti protekčių režimui, kuris pasirodė toks pražūtingas mūsų krašto likimui."

PERKA MASINAS DURPĖMS KASTI.

Lietuvos miškų departamentas užsakė Vokietijoje 10 didelių durpėms kasti mašinų ir joms varyti 6 lokomobilius. Visos mašinos kainuos apie 430,000 litų. Dar tris durpėms kasti kompleksus užsakė Kauno miesto savivaldybė. Visos mašinos bus paleistos į darbą atėinančio durpių kasimo sezono pradžioje.

LIETUVOJE JAU SVARSTOMAS CIVILINĖS METRIKACIJOS ĮSTATYMAS.

Teisingumo ministras Tamošaitis pranešė seimui, kad jau baigtas redaguoti vadinamo Vedybų arba Santuokų įstatymo projektas ir jau pradėtas svarstyti paties Metrikacijos įstatymo projektas. Jei kliūčių neatsirastų, jis bus gana greit peržiūrėtas. Viso įstatymo projekte esą 150 paragrafų. Netrukus laukiam galutinės to projekto redakcijos, tada abiejų įstatymų projektai bus perduoti Ministrų Tarybai. Visai tiksliai pasakyti, kada tie projektai arba Civilinės Metrikacijos įstatymo projektas bus pateiktas seimui svarstyti, esą sunku, bet atrodo, kad šiuo tarpu kliūčių nėra.

HAUPTMANNO VAIKAS GAVO \$23,000.

Ar asmenate Bruno Hauptmann, kuris anais metais New Jersey valstijoje buvo nuteistas mirti ir nužudytas elektros kėdėje dėl Lindbergho vaiko išvogimo? Well, dabar šito Hauptmanno 6 metų vaikas gavo \$23,000, nes tuomet jį sužeidė vieno laikraštinių automobilis. Prie to, ir jo motina gavo \$2,000. Ji reikalavo iš viso \$100,000, nes jos vaikas esą sužeistas visam gyvenimui. Teisėjas įspėjo prisaikintuosius suolinkus, kad jie nekreiptų dėmesio į vaiko pavardę.

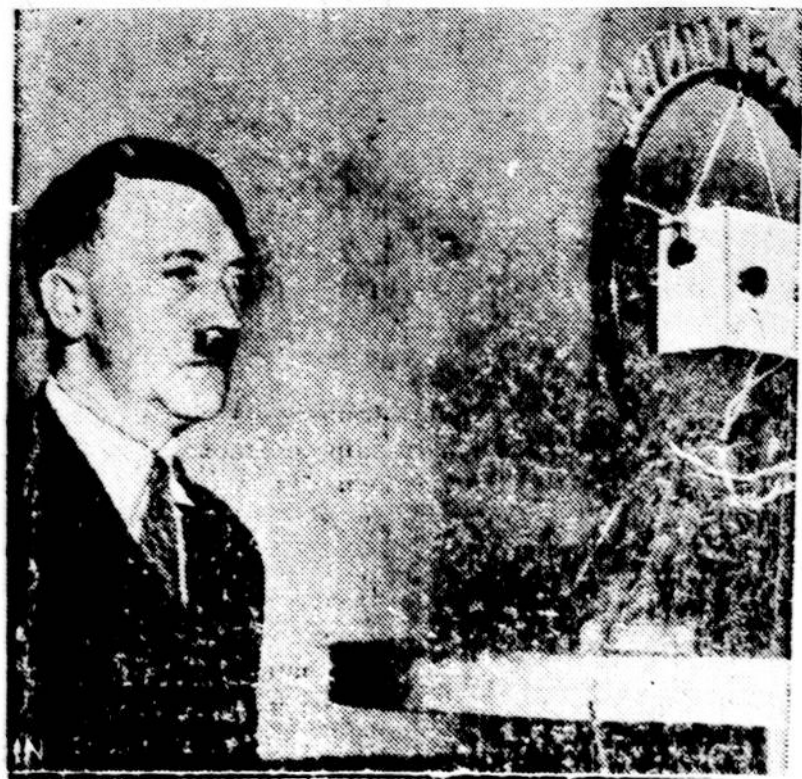
KLAIPĖDOJ LIKVIDUOTA LIETUVIŲ NUOSAVYBIŲ JAU UŽ 8,000,000 LITŲ.

Už likviduojamas Klaipėdoje Lietuvos piliečių nuosavybes iki šiol jau įnešta į Vokietijos Reichsbanko ir Lietuvos Banko vadinamąją trečiąją sąskaitą art 8 milijonai litų, kurie bus palaipienai išmokami tiems asmenims ir firmoms Lietuvoje, kurių nuosavybės Klaipėdoje yra likviduojamos.

BE HITLERIO LEIDIMO PASKERDĖ KIAULĘ—BUS BLOGAI!

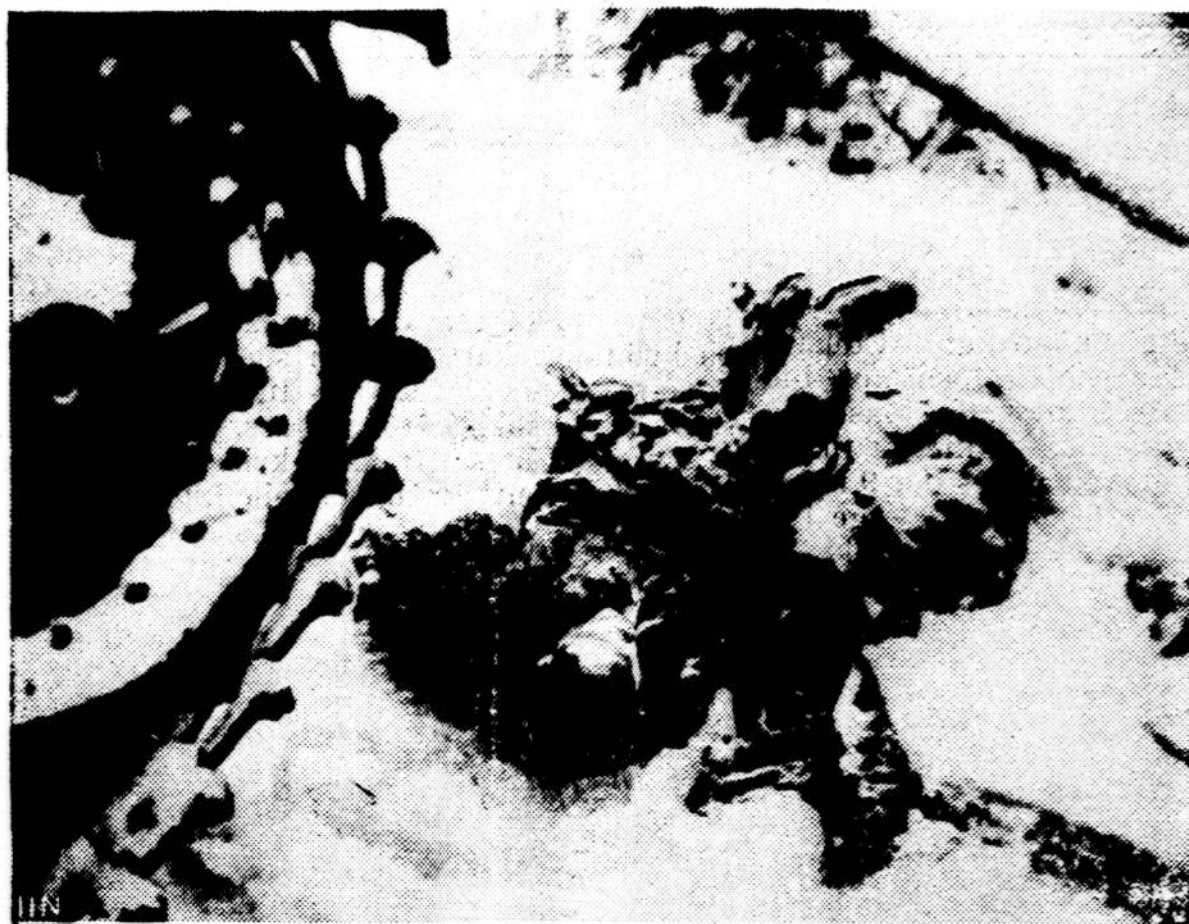
Elta paduoda iš Klaipėdos krašto šitokią žinią: Davilų apylinkėje paskutiniu laiku buvo užklupti keli ukinkiniai, kurie be leidimo pasipiovė kiaulę. Pas vieną ukinkiną žandaras atėjo lygiai tuo metu, kada buvo pradėta kiaulė skersti. Mėsa tuojau buvo atimta. Šis ukinkinas ir visi kiti, pagauti kiaulės piovus, bus smarkiai nubausti.

Pirmutinė Hitlerio Prakalba

Šis vaizdelis parodo Hitlerį 7 metus atgal, kuomet jis sakė pirmutinę prakalbą kaip Vokietijos kanceleris. Tuomet jis buvo laikomas kaip juokingas vokietukas su Gali Čaplino usais. Šiandien ir jis jau diktatorius lygu Stalinui.

44-tos Rusų Divizijos Liekanos

Čia matome 44-tos Sovietų divizijos sunaikintą tanką ir apsnigtus raudonarmiečių lavonus Suomassalmio fronte.

Kun. Dvoreckis, Lietuvis, Tutrės Mirti Elektros Kėdėje 24 Kovo.

Dabar jis sėdi uždarytas New Jersey valstijos kalėjime.

Camden, N. J. — Apie kun. Dvoreckį "Keleivis" buvo jau ne sykis rašyta. Jis buvo areštuotas čia pereiną vasarą ir nuteistas mirti elektros kėdėje dėl savo dukters nužudymo. Jo 18 metų amžiaus mergaitė Vanda buvo rasta negyva lauke. Policija suėmė jos meilužį, ukrainietį Sevcuką, kuris policijos pakamantinėtas tuoj prisipažino, kad mergaitę nužudė, bet pridūrė, kad tai darba atlikti jį prikalbėjęs jos tėvas, kun. Dvoreckis, kuris žadėjęs ir atlyginti už tai. Merginos gyvybė buvo apdrausta \$2,500 sumai ir kunigas tikėjosi galėjęs pasipinigauti.

Kai Sevcukas papasakojo policijai šitokią istoriją, tai policija tuojau suėmė ir kun. Dvoreckį, nužudytos mergaitės tėvą. Jis gynėsi esąs nekaltas. Bet teisme Sevcukas į akis jam sakė: "Tu mane pasamdei, kad aš Vandą nužudėčiau, ir žadėjai užtai užmokėti." Atsirado ir kitas liudininkas, tulas John Ponlo, kuris pareiškė teisme, kad pama kun. Dvoreckis jį kalbėjęs tą darbą atlikti ir siūlęs \$1,000 atlyginimo. Be to, kelios jaunos moterys ir merginos liudijo, kad kunigas Dvoreckis labai mėgdavęs lebauti ir jos ne kartą turėjusios su juom "good time".

Taigi, prisaikintųjų suolas Camdeno mieste pereiną rudenį nuteisė kun. Dvoreckį mirti elektros kėdėje. Mirties bausmė jam turėjo būti įvykinta jau 11 sausio, bet mirties varantas buvo suspenduotas, nes kun. Dvoreckis apeliavo į aukštesnį

teismą, tvirtindamas, kad jis esąs klaidingai nuteistas. Dabar šita jo apeliacija tapo atmetta ir jo mirties diena nustatyta 24 kovo, kada jis turės atsisėsti į elektros kėdę.

Kun. V. Dvoreckis yra lietuvis nuo Vilniaus. Čia jis buvo ukajiničių metodistų parapijos klebonu ir lietuviškai nenorėdavo kalbėti, sakydamas, kad nemo-kas, nors jo motina ir broliai kalba lietuviškai visai gerai.

Kunigas Dvoreckis, kaip metodistų kunigas, buvo vedęs ir turėjo vaikų, bet jo žmona jau mirus ir dabar jis yra našlys. Jis labai mėgdavo su merginomis po naktinius klubus balevoti, todėl jam reikėdavo daug pinigų; o kai pinigų pritruko, tai jis pasisamdė savo parapijoną, minėtąjį ukrainietį, 21 metų amžiaus Petrą Sevcuką, kad tas nužudytų jo dukterį. Kunigėlis tikėjosi gausias už mergaitės gyvybę \$5,000. Nors jį buvo apdrausta tik \$2,500 sumai, bet apdraudęs sutartis buvo parašyta taip, kad mirus merginai naturalia mirtimi, atlyginimas turi būti dvigubas. Bet nedoras planas išėjo aiškėn ir kunigas su savo parapijonu tapo suimti.

Sevcukas, kuris nužudė Vandą Dvoreckaitę, taipgi sėdi kalėjime.

Paduodu šitą žinią į "Keleivį," nes mūsų apylinkės lietuvių geriausia ji myli skaityti. Visi sako, kad "Keleivis" yra geriausias laikraštis ir smagiausias skaityti. Aš jį skaitau jau apie 30 metų ir nemanau su juo skirtis kol gyvas būsiu.

Simonas Baltrunas.

270 RABINŲ SUVAŽIAVIMAS.

Sausio 3 ir 4 d. Kaune įvyko visos Lietuvos, taipgi ir Vilniaus rabinų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 270 rabinų. Suvažiavimą sveikino Kultūros reikalų departamento direktorius dr. Šoblys ir miesto burmistras Rusteika.

TOWNSEND BILIUS VĖL ĮNĖSTAS.

Užpėreita savaitę į Kongresą vėl buvo įneštas Townsendo bilius, kuris reikalauja \$200 per mėnesį persijos visiems piliečiams, susilaikiusiems 60 metų amžiaus.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokyti Kalbą SUTAIŠĖ DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION KAINA \$1.00. DR. D. PILKA, 526 Columbus Ave., Boston, Mass.

APIE LIETUVIŲ MILIONUS.

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Valdyba priėmė mums straipsnį, kuriuo keliamas sumanymas, kad reikėtų kaip nors sukoncentruoti Amerikos lietuvių kapitalus. Amerikiečiai, esą, turi milijonus dolerių, bet dabar jie išmėtyti bankuose po visą šalį be jokios reikšmės. Sutraukus tuos pinigus į kruvą, pasidarytų stambi finansinė jėga.

Bet kaip tai padaryt, A. L. E. C. valdyba nenurodo. Ir ji nepasako ką, pavyzdžiui, reikėtų su tais kapitalais daryti, jeigu juos pavyktų į kruvą sutraukti.

Gali but, kad mintis čia gera. Bet vienos minties neužtenka. Norint ką nors statyti, reikia turėti ir planas. O plano kaip tik ir nėra.

Pajieškau Darbininko.

Turi mokėti karves melžti ir kitus farmos darbus, nuo 40 iki 50 metų, singelis ir ne girtuoklis. Rasykite: A. ZABETT, (8) Greenville, N. Y.

Reikalingas Darbininkas

Prie farmos darbu, kad nebūtų girtuoklis, ne tingintis. Geram žmogui darbas ant visados. Kreipkitės: Loving street, W. Medway, Mass. Tel.: W. Medway 433—ring 3.

KĄ SAPNAVOT?

Sužinokite ką tas sapnas reiškia. Ne mastykite tik sapnų prasmę. SUŽINOKIT! Sapnai praneša apie ateitį. Kas gali žinoti kokią laimę sapnas turi jums kuomet nėra tinkamai išaiškintas. Knyga angli kalbų: Prisiųskite tik \$1.00 už stebėtiną Sapninką šiaudien. OLIVANI (13) 101 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Floral Trinama Mostis

Saugus vaistas namuose. Įtrinus, sumažina istinimą, pralalina gelimą ir labai persigeriant. Galima naudoti nuo nikstelijimo, skaudamų muskulų, nubrožimų, šalčio kratinėje ir bronchinio uždegimo, pagelbsti nuo reumatizmo ir neurito skausmų. Pralalina "chiggers" ir panašinius niežėjimus. Gerai nuo bent valandą įkandimo. Labai veiklia nuo kojų niežėjimo (athletes foot), palengvina skaudamas, nuvargusias kojas. Patariam visiems tą Mostį išbandyti. Jūs pripažinsit, kartu su tūkstantais mūsų naudotojų kad tai yra vienas iš geriausių sergimų vaistų. Neturi chloroformo nei jokių narkotikų ir todėl yra naudingas vaistas seimos naudojimui. Išbandykite jį. Nurodymai kaip vartoti pridėti prie vaistų. Kaina, 16-oz. puodelis \$1.50; 4-oz. 50 centų; mažesnis kiekis išbandyti 25 centais. Klauskit Urmą Kainų. FLORAL HERB CO. Box 74, COVINGTON, IND.

Lietuviai Salesmanas

Atstovauja didelę firmą Amerikoje.

BIZNISO SPAUSTUVĖ

Merchants Industries, Inc. Printing, Lithographing, Book-matches, Calendars, Sales Books, Letterheads, Envelopes, Statements, Billheads, Business Cards, Blotters, Gum Labels, Bookkeeping Forms, Binders, Index Cards, Shop Forms, Tags, Ledger Sheets, Restaurant Items, Turėdami patyrimo prie įvairių bizniso per 27 metus, galim suteikti patarimą ar sutvarkymą bile bizniso reikalu. Rasykite: A. KIREL, 582 N. Main st., Brockton, Mass.

KARINGAS STREIKAS.

Toledo mieste, Ohio valstijoje, sustreikavo gazo kompanijos darbininkai ir pradėjo dirbtuvę pikietuoti. Kompanija pastatė prie dirbtuvės šautuvais ginkluotus savo sąrgus. Streikieriai tuo pasibiau-rėję pradėjo svaidyt sąrgus akmenimis. Ieikišo policija ir streikierius išvaikė, bet ginkluotų kompanijos sąrgų neareštavo. Jeigu darbininkai ateitų ginkluoti, tai jie tikrai būtų areštuoti.

NUPIRKTĄ 6 GREITIEJI LOKOMOTYVAI.

Lietuvon jau atgabenti 6 greitieji garvežiai, kurie buvo užakyti Škodos fabrikuose (buvusioj Čekoslovakijoje). Bandomasis traukinys iš Kauno į Virbalų buvo paleistas 130 kilometrų per valandą greičiu ir kelionę atliko puikiai. Susisiekimo Ministerijos buvo susitarta mokėti. Škodai už garvežius anglų svarais, kas užsakymo metu reikėd 240,000 litų už garvežį. Tačiau anglų svarui nukritus, o litui pasilikus pastoviam, už garvežius bereikėjo mokėti tik po 167,000 litų.

JAPONAI PRADĖJO DIDELĮ OFENSIVĄ.

Sanchajaus žiniomis, Pietų Kinijoje japonų armija pradėjusi didelį ofensivą prieš kiniečius.

Petronelė Lamsargienė

Užlaikau visokias LIETUVISKAS GYDUOLES nuo visokių ligų. Kurie turite kokių nesveikumas, kreipkitės pas mane, dūsiau gerą patarimą ir busit patenkinti. (14)

PET. LAMSARGIENĖ 1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

NAUJA VAISTŲ KNYGA

SVEIKATA LIGONIAMIS

Gydimas visokių ligų. Saknimas, Augmenimis, Zievėmis, Ziedais, Sėklomis ir Lapais. Joje telpa 311 vardu visokių augalų lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. (Prasau iš Kanados stampų nusiųsti. Kanados doleris dabar tik 85 centai.) Kaina su pristatymu \$1.00. Pinigus geriausia siųsti Money Orderiu, arba popieriniu doleri laiške. Adresas: (-) PAUL MIKALAUSKAS 218 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Nepaprastas Palengvinimas Reumatikų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimu. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatikų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimu, išsinarinimu ir šlaip raumenų skaudėjimu vien išsitarinami su Pain-Expelleriu. Šis sensingas linimentas imai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkelių jau išparduota. Todėl nedėliodami nusipirkite ir jį šiuo būdu. Pain-Expellerio, Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

PAPARČIO ŽIEDAS IR KETURIOS KATOS APYSAKOS:

(1) Neuzsitikintis Vyras; (2) Zydinti Gria; (3) Klaida; (4) Korektas. Jose nurodoma kaip žmones pailkinti ir visokius prietarus, burtus ir t. t. Kaina 15c

VIRĖJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę. Knyga sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skvrius. Kaina \$1.00.

Reikalaukite: "KELEIVIS". 253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienu." "Naujienu" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje. Užsirašykite "Naujienu" šiandien. Naujienu prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00. Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS" 1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS Susipažinimui kopiją pasiųsime be mokesčio.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau brolio Stevio Puto, paeina iš Lietuvos iš Iškonių kaimo, Biržų apylinkės. Ilgus metus gyvena Bostone, dabar nežinau kur randasi. Kurie apie jį žinot malonėkite pranešti arba pats lai atsiųskite. Yra svarbus reikalas. Peter Puta (7) 143 Bolton st., So. Boston, Mass.

Tadeušas Valantinas pajieškau dėdies MORTOS VALANTIENĖS, jos vyro vardas buvo Julijonas Valantinas, paeina iš Kauno, Telšų apskr. Ilaik valstijos; taipgi puseseries Stanislovas Patulavičius, jį žemota su Ignacu Kuodžiu (Kodis). Prasau juos atsiųskiti, nes turiu svarbių reikalų. Kurie žinote kur jie randasi, malonėkite pranešti juo adresu. Frank Stanus. Peter Puta (7) Box 319, Herminie, Pa.

Pajieškau brolio JUOZAPĄ STANAIČIŲ, iš Lietuvos paeina iš Lukšių kaimo, Jurbarko parapijos, Raseinių apskr. 1934 metais išvažiavo dirbti į girias, Telšų apskr. Ilaik valstijos. R. 1, Box 33, Antonzon, Michigan. Kurie žinote kur jis randasi, malonėkite pranešti man jo adresą, busiu labai dėkingas. Antanas Stanaitis, R. 2, Box 35, Branch, Mich.

Andrius Naikelis pajieškau brolio VINCENTO NAIKELIO, paeina iš Ilaik valstijos, Mariampolės apskr. Kurie žinot kur jis randasi, prašau pranešti jo adresą, arba pats lai atsiųskite. A. Naikelis, 6747 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Lietuvos Generalinio Konsulato New York'e pajieškami asmenys:

Friončionai Pranas ir Antanas kile is Sintaut valst., Slamu kaimo, Sakij apskr. Turimomis žiniomis jis gyvenė ir mire Brooklyn, N. Y., bet nežinoma kur ir kada. Jų likusio turto Lietuvoje reikalams sutvarkyti reikalinga mirimo metrikų ištraukos, kurių negalima gauti, nežinant kur ir kada jie mire.

Maselis Aleksandras, kiles is Poodziung kaimo, Linkuvos valst., Siauliu apskr., neseniai gyvenęs Brooklyn, New York.

Pakeltis Baltras, kiles is Uzuluniu kaimo, i Ameriką atvykęs 1913 metais ir apsigyvenęs Chicago, Ill. Paskėvicius Kasperas, iki 1929 metų gyvenęs New York'e. Patapas Pranas, 1913 metais gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Rasimavičius Kazys, kiles is Grikonių kaimo, Butrimonių valst., Alytaus apskr., 1926 metais gyvenęs Amesbury, Mass.

Sateikaitis Jonas, kiles is Biržų, i Ameriką atvykęs 1904 metais ir gyvenęs Philadelphia, Pa.

Vaidila Kazimieras, kiles is Vainuku miestelio, i Ameriką atvykęs prieš 39 metus ir 1914 metais gyvenęs Wilkes-Barre, Pa. Jo ieskio Kanajoje gyvenantis brolis Jonas Vaidila.

Varaskevicius Motiejus ir jo sunas Irenas Varaskevicius, kurie 1934 metais gyveno 791 Washington street, New York'e. Zakaraskas Aleksandras, gyvenęs Pottsville, Pa.

Jieskomieji prasomi atsiųskiti i Lietuvos Generalinio Konsulata, 16 W. 75 st., New York City, N. Y.

PAJIEŠKAU PARTNERIO

Vyras ar moteris, kuris norėtų atlikti alicavimą ir turinti pinigų. As turin 120 akterių žemes kur yra aliejaus ir tik viena mylia nuo aliejaus salinu kur traukia diena ir nakti aliejaus. Gyven vienas. Daugiau žiniu norint rasykite. John Riskus, Box 181, Milner, Colo.

Reikalingas Darbininkas

Ant farmos. Prasau atsiųskiti siuomui antrasm: Jos. Danisovich, Hubbardsville, N. Y.

PANAIKINKIT PLEISKANAS ir Sustiprinkit PLAUKUS

Vartokite Alexander's Castile Olive Oil Shampoo ir Stiprinanti Tonika. Prisiųskite 25 centus, o mes prisiųsim 2 Sampilus.

ALEXANDER'S CO. 412 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENE.

ALKOHOLIS IR KUNIGAS SUGRIOVĖ SEIMYNĄ.

Lietuvos laikraščiai aprašo šitokią kriminalinę bylą Kauno teisme:

Kaltinamųjų suole sėdi Adolfas Bertulis, apie 30 metų amžiaus vyras, ramus ir gražios išvaizdos. Jį kaltina nužudžius savo žmoną Elžbietą praėjusių metų vasarą Kaune.

Jis nuderęs ją peiliu gatvėje, netoli nuo miesto rotužės.

Nužudęs žmoną, Bertulis atbėgo į nuovadą ir apie įvykį pranešė policijai.

Kaltinamųjų suole jis kalba ramiai, o vietomis ir su jausmu aiškina nusikaltimo aplinkybes.

—Aš gerai išmokau siu-
vėjo amato ir daug uždirb-
davau: be to, turėjau turto,
o žmoną vedžiau beturte.
Žmonos brolis Raila mokėsi
kunigo, tai aš jį rėmiau me-
džiagiškai einantį į Dievo
tarnus.

Bertulis sako, kad jis ve-
dęs iš meilės, apie dešimt
metų su žmona gražiai sugy-
venęs ir susilaukęs trijų vaikų.
Bet 1938 m. kun. Raila
pradėjęs kisti į jų seimyni-
nį gyvenimą, kuri ir sugriovė.
Pirmiausia, kun. Raila
patares jam skirtis su savo
žmona, nes jam esanti ne-
garbė, kad jo sesers vyras
esąs visai nemokytas. Nors
Bertulis savo žmoną ir mylė-
jęs, bet žmona, brolio kunigo
spiriama, pradėjus jo
vengti, tardama, aš turiu
klausti kunigo.

Tada Bertulis su žmona
gyvenęs Luokėje, o kun.
Raila Kaune. Kun. Raila jo
žmoną atskivietės į Kauną.
Žmona, išvažiuodama iš
Luokės, Telšių katalikų dvasi-
niam teisme iškelus jam
bylą dėl persiskyrimo ir ga-
vus separatas.

Kun. Raila taip daug ki-
šęsis į jų seimyninį gyvenimą,
kad parašęs net receptą,
kaip reikia su žmona santy-
kiuoti.

Jieškodamas žmonos, Bertulis negalėjęs vietoje nuse-
dėti ir atsidūręs Alytuje.

Tris sykius pėsčias su-
vaikšiojęs iš Alytaus į Kau-
ną jieškodamas žmonos,

Vienąsį jis savo žmog
nusivedęs pas kun. Venckų.
prašydamas sutaukinti, bet
susitaikinti nepasisekė. Kun.
Raila, norėdamas juo nusik-
ratyti, svyrė jį važiuoti į
Ameriką ir net kelionės do-
kumentus buvęs parupinęs.

Padėtis buvusi tokia, jog
jis buvęs priverstas eiti pas
kitas moteris, nes jis tokį re-
ceptą buvęs nuo kunigo ga-
vęs.

Žmona, norėdama juo nu-
sikratyti, paprašius du vyrus
jį primusti, kuriuodu jį ir už-
puolė, ir taip sumušę, kad jis
turėjęs gultis į ligoninę.

Taip aiškina ir teisinasi
kaltinamasis Bertulis.

Bet nužudytos žmonos
liudininkai kitaip kalba. Jie
liudija, kad nuo pat sutok-
tųjų jos vyras nenorėjęs
dirbti savo amato — siuti, ir
vertęs ją reikalaui pinigų iš
brolio kunigo. Be to, jos vyras
užsikrėtęs venerine liga.
Po separacijos Bertulis nesil-
loves jos persekioti. Todėl
ji negalėjusi toliau gyventi
Luckėje, buvus priversta
nuo jo slėptis ir atvažiuoti į
Kauną. Atvykęs į Kauną,
Bertulis pradėjęs ją versti su
juo gyventi, o priešingu at-
veju grąšinęs nužudyti ją ir
jos brolio kunigą. Jai nesu-
tinkant su juo gyventi, jis
ją pradėjęs kur tik sutikda-
mas musti, be to, įsibrauda-
vęs į jos gyvenamą butą ir
sumušdaves ne tik ją, bet ir

kitus to pat buto gyventojus.
Sykį Bertulis užpuolęs ją
Aleksote ir su peiliu rankoje
grąšinęs ją papiauti: ji, be-
sigindama, tapus sužalota, o
jis prievarta parsivedęs ją į
jos butą Julijanavos kaime,
užrakinęs ir neišleidęs iki
kitos dienos. Tik policija jį
pašalinusi nuo jos.

Kita naktį Bertulis, išmu-
šęs langą, vėl įsibrovęs į jos
butą, bet neradęs jos na-
muose, — bijodama Bertu-
lio, ji nenakvojus namie.
Bijodama Bertulio įsibrovi-
mu, ji buvus priversta persi-
kelti gyventi į Kauną, kur
tirščiau gyvenama žmonių.
Ir einant į darbą, ir grįž-
tant iš darbo, Bertulis daž-
nai užstodavęs jai kelią ir
vis norėdaves, kad ji eitų su
juo gyventi. Dėl to ji buvus
priversta prašyti savo ben-
dradarbių ją palydėti. Vieną
vakarą Bertulis ją,ėjusią
pirtis maisto, sučiupęs Rotu-
žės aikštėje, ir nusitempęs
į nuošalesnę vietą. Tik pra-
cių jį buvus išgelbėta. Ji
buvusi sužalota ir keturias
dienes turėjo išgulėti ligoni-
nėje. Einančią su palydo-
vais, Bertulis taip pat ją už-
puodinęjęs, nors ją ir apgin-
davę eina su ja kiti vyrai.

Prieš Bertulį liudijo ir
kun. Raila, kuris saugėjęs
Bertulio seimynišką gyvenimą.
Kunigas Raila sako, kad
Bertulis, terorizuodamas sa-
vo žmoną, griebdavo kirvį,
pastatydamo kaladę, liepdav-
o savo žmonai klaupytis ir
padėti galvą ant kaladės.

Be to, Bertulis turėjęs sa-
distinių palinkimų ir lytinia-
me gyvenime.

Kun. Railos patariamais,
Bertulis daug sykių žadėda-
vęs pasitaisyti ir eidavęs
prie komunijos, karštai
melsdavęs, ant kelių pul-
davęs, bet praeidavusios ke-
lios dienos — ir vėl žmoną
jis kankindavęs.

Kun. Venckus teisme pa-
liudijo, kad ištikrųjų kalti-
namasis buvęs pas jį atėjęs
ir prašęs sutaukinti su žmo-
na, nes noris su ja gyventi.

Antrusį pas kun. Venckų
Bertulis atėjęs su žmona,
bet vis tiek sutaukinti nepa-
sisekė.

Liudytojas kun. Venckus
be ko kita pridūrė, kad tik-
roji Bertulio šeimos dramos
priežastis buvęs alkoholis.

Prokuroras Domeika
trumpais bruožais atpasako-
jo bylos aplinkybes, įvertino
liudytojų paliudijimus ir
prašė teismą kaltinamajam
skirti atitinkamą bausmę,
nes nusikaltimas didelis ir
aiškiai įrodytas.

Kaltinamasis paskutiniu
žodžiu prašė teismą jo pasi-
gaileti, nes žmonos nenorė-
jęs nužudyti, o puoles tik tą
vyrą, meilužį, kuris Vilniaus
gatvė su jo buvusią žmoną
ėjęs.

Apygardos teismas Bertu-
lį pripažino kaltu ir nu-
baudė 12 metų sunkiųjų
darbų kalėjimo.

NEREIKALINGOS JO PA- STANGOS.

Jis:—Dabar, kai tau mudu
apsivedė ir geriau viens kita pa-
žįstame, aš noriu tau, širdelė,
pasakyti, kiek tu turi truku-
my..."

Ji:—Nereikia; aš pati savo
trukumas žinau. Jūs teigiu ne-
tie trukumai, tai aš bučiau ga-
vus daug geresnį vyrą."

GALI BUT LABAI KARŠTA VIETA.

Kunigo piktas balsas reki-
per telefonu:—Čia aš kalbu. Ar
tu matei, ka tie praktiki laik-
raščiai širyt apie mane rašo?
Sako, kad aš numiręs..."

Gaspadinė:—Skačiau ir aš
apie tai. O iš kur tu, dušuk, da-
bar kalbi?"

Naujos Pavasario Mados

Kaip paredo sis vaizdelis,
sio pavasario moteriški
kostumai bus visai papras-
ti ir patogūs. Sijonai da-
romi trumpučiai, kad pa-
rankiau būtų automobi-
liais važinėti.

KĄ RAŠO LIETUVOS LAIKRAŠČIAI REDAKCIJOS APIE RUSŲ KARĄ SUOMIJOJE.

"Lietuvos Žinios" 4 sausio
laidoje įdėjo šitoki savo ko-
respondento pranešimą,
gautą iš Helsinkio telefonu:

Dėl SSSR lėktuvų puolimo
prieš įvairius Suomijos
miestus reikia pridurti, kad
Vazos miestas, esąs prie
Botnijos įlankos šiaurinės
dalies, buvo nepaprastai
smarkiai bombarduotas. Pa-
sirodo, kad tame mieste iš
viso numesta 200 bombų.

Padaryti medžiaginiai nuo-
stoliai yra labai dideli.
Uleaborgas, kuris pirmą
kartą nuo karo pradžios
bombarduotas, susilaukė ke-
liolikos stambiųjų gaisrų nuo
bombardavimo. Per tą bom-
bardavimą žuvo 5 civiliai
asmenys. Hilingės miestu-
kas, kurį užvakar man teko
aplankyti, taip pat pergyve-
no smarkių bombardavimų.

(Čia 5 eilutės iškapotos
matyt, nepalankios buvo
Maskvai.—"Kel." Red.)

Dauguma numestų sprog-
stamųjų bombų svėrė po 50
svarų. Taip pat buvo numes-
ta dar ir padegamųjų bom-
bų. Naujų Metų dieną tas
pats miestukas, kuris yra
prie šiaurės geležinkelio li-
nijos, pergyveno net 5 oro
puolimo aliarmus.

Vipurio miestas paskuti-
nėmis dienomis beveik be
pertraukos bombarduoja-
mas iš sunkiųjų Sovietų Są-
jungos patrankų, kurios yra
pastatytos Karlijos są-
smaukoj už Mannerheimo li-
nijos. 70,000 Vipurio gyven-
tojų iškraustyta iš miesto į
provinciją ir dabar tas gra-
žus Suomijos miestas yra
visiškai lyg išmirus. Tik kai
kuriuose pastatuose apgy-
vendinta kariuomenė. Arti-
lerijos šaudymą galima gir-
dėti net per 100 kilometrų
esant astu nuo fronto.

Apie Sovietų Sąjungos
lėktuvų visoje Suomijos te-
rijoje numestas bombas
dabar jau yra surinktos tik-
informacijos žinios. Di-
džiama padegamųjų bombų
spėta 10—12 svarų. Bet bu-
tų netikslumų, kad lėktuvai
numetė padegamųjų bom-
bų, kurios svėrė iki 60 svarų
ir buvo pripildytos žibalo
ir fosforu.

Dauguma sprogstamųjų
ir mininių bombų svėrė nuo
100 iki 200 svarų. Tik kai

kurios, bet labai retai, svėrė
iki 300 svarų. Dviejose vie-
tose buvo konstatuota 600
svarų bombų numetimai.

Karo apstovos Suomijos
gyvenime vis dažniau iš-
sąukta naujų pakeitimų ir
sudarimų. Vakarietiškos
Helsinkioje buvo sulaukta
visa eilė autobusų linijų, ku-
rios dar iki šiol palaikė ju-
dėjimą tarp atskirų miesto
dalių. Taip pat ne mažą au-
tobusų nuo vakar dienos be-
kursuos mieste tiksliai rytme-
čiais ir vakarais po vieną
kartą, kad tuo būdu atvež-
tų ir išvežtų žmones, kurie
turi darbus miesto centre, o
gyvenamas vietas — perife-
rijoje.

Taip išgarsėjęs visoje
Suomijoje daugiarašis šal-
valgis — užkandis, kuris ir
kitur Europoje žinomas,
"švediške plate" vardu, nuo
šiol Suomijoje likviduojama.
Tas valgis Suomijoje
turdavo iki 20 bei 30 atski-
rų valgių rūšių komplektą.

Bet dabar, kai sunku parū-
pinti maisto dalykus, nebe-
įmanoma pagaminti tokio
įvairaus maisto. Dabar res-
toranai turės lankytojus
aprupinti žymiai paprasčiau
ir tik kelių rūšių maistu.

Centrinio apšildymo rei-
kalu vakar vyriausybė išle-
do parėdymą, kad ateityje
namuose tik du kartą per
mėnesį gyventojams bega-
lės būti duodamas karštas
vanduo vonioms daryti. Tuo
būdu norima sutaupyti ang-
lį ir malkas, kurias dabar
nėra kam pristatyti iš miškų.

AMERIKOS PILIEČIAMS LIETUVOJE NENORIMA PRATĖSTI VIZAS.

Šiuo metu Lietuvoje gy-
vena 60 Jung. Valstijų pilie-
čių; Amerikos konsulas
jiems nenori bepratesti vi-
zos. Turistams taip pat vi-
zos į Jung. Valstijas nebe-
duodamos. Padavusių pra-
šymus emigruoti į Ameriką
virš kvotos esama apie 5
tūkstančiai, taigi kvota iš-
semta iki 1945 metų.

Istorija Suvienujto Valstijų Šiaurinės
Amerikos nuo atsiradimo ir dar
prieš atradimą Amerikos iki 1896 me-
tu. Aprašo, kaip Kolumbas atrado A-
meriką, kokie čia tada žmonės gyveno
ir t. t. Prie eilės knygų teina Suvienu-
jto Valstijų Konstitucija, Chicago, III,
1896, pusl. 364. Gražioje audinio
apdarose \$2.25

Old Timeriai.—Ačiū, bet
tos ištraukos iš "Daily Mir-
ror" apie rusų armijos vadus
nedėsimė, nes ji aiškiai ten-
dencinga. Mes netikim, kad
Sovietų karininkai būtų taip
"ištvirkę," kaip "Daily Mir-
ror" rašo. Priekaištas Hul-
l'ui, kad jis "nesirūpina na-
miniais reikalais," taipgi ne-
pataiko į tikslą, nes "nami-
niai reikalai" priklauso Vi-
daus Reikalų Departamen-
tui, o Hull yra užsienio rei-
kalų vedėjas. Tai yra visai
atskiros sritys.

J. Elijošui.—Tamsta
klausi, ką daryt, kad visą
amžių priklausot prie ba-
žnyčios ir kasmet mokat į
didelės duokles, bet kai su-
sergat, negaunat iš jos jo-
kios paramos, o kai numir-
štat, kunigas nei šaltu vanden-
niu nabašninko neaptaško,
jeigu negauna užtai \$25.
Taip yra netik pas jus Chi-
cagoj, bet ir pas mus Bosto-
ne, ir visur kitur. Kas reikia
daryti, tai "Keleivis" aiški-
na jau per 35 metus. Ir tūk-
stančiai lietuvių šiandien ži-
no, ką daryt. Jie kunigas
duoklių jau nebemoka. O
jeigu da yra tokių, kurie vis
dar nežino ką daryt, tai ir
jiems reikėtų užrašyt "Ke-
leivį."

Mrs. Jieva Zakaitis.—
Maikio tėvas sako tamstai
tikrai generolišką ačiū už to-
kį gerą prezentą. Sako, da-
bar tai jau galėsias batams
patkavas prikalsti.

S. Milevai.—Ačiū už lai-
ką ir prenumeratą, bet dai-
nos nespausdinsime, nes tai
sena liaudies daina ir be-
veik visį ją žino.

W. Pattenai.—Už pini-
gus ir iškarpas ačiū.

KUNIGŲ CELIBATAS.

—Išaiškinta kunigų nepatystės iš-
puolimas. Ši knyga turėtų perska-
toti, pasakmės ir jų doriskas nu-
tyti kiekvienas vyras, tėvas ir jauni-
kai, kurie geidžia, kad jų moteris,
dėteris ir mylimosios nepapulti į
tokių kunigų globą. Parašė kun. Geo.
Townsend Fox, D. D., suilietuvino
Ferdinand de Samogita, 25c.

Kaip TAPTI SUVIENYTŲ VALSTIJŲ PILIEČIU?

Aiškiai išuoludyti pilietybės įstaty-
mai su reikalingais klausimais ir at-
sakymais lietuvių ir anglų kalbose.
Antra peržiūrėta ir pagerinta
laida. Kaina 25c.

MOTERIS IR SOCIALIZMAS.

—August Bebel, vertė V. K. R.
Yra tai svarbiausia ir geriausia kny-
ga lietuvių kalboje tame svarbiame
klausime. Pusi. 429, 1915 m. \$2.00

ŽINIOS IŠ PIETŲ AMERIKOS.

Kaip Argentinos lietuviai piknikauja.

Argentinoje dabartinių
laiku vasara, dideli karščiai,
todėl lietuviai kelia pikni-
kus pušnyuose. Bet argenti-
niečiai netaip piknikauja,
kaip Jungtinių Valstijų lie-
tuviai. Šiaurės Amerikoje
žmonės ant piknikų valgo
"senvičius" ir "hot dogs," o
Argentinoje kepa avinus ir
jaučius.

Stai, kaip "Argentinos
Lietuvių Balsas" aprašo ne-
senai įvykusį lietuvių pikni-
ką netoli nuo Buenos Aires
miesto. Girdi, pasibaigus
SLA skyrių suvažiavimui,
įvyko draugiškas susivieni-
jimiečių piknikas Villa Dia-
mante pušyne, kurį prasi-
dėjo pietumis-asadu. Prie
bendro asado stalo susėdo
222 žmonės, daugiausia S.L.
Arg. nariai. Dalyvavo mūsų
spaudos ir vietinės admi-
nistracijos atstovai.

Tamošičio, Gervės, Ro-
mano ir Vaitkaus rupestin-
gumu buvo ištempta ant ge-
ležį ir išspirginta dešimt
avinų ir pusė jaučio, o ma-
garyčiams dar 14 kilogra-
mų dešrų. Apart asado, sta-
lai buvo apkrauti šviežio-
mis daržovėmis. Vaikai ir
moterys gerė limonadą, o
vyrų vyną ir alų. Ribika-
skas, Kiaulėnas ir Treinaus-
kas smarkiai sukosi tarp
svečių stalelių, nes Juodž-
balis su Jankausku jiems
vos spėdavo paduoti šalto
alaus butelius.

Vakarop svečių skaičius
dvigubai padidėjo.
Išidėmetina štai kas: susi-
rinko keli šimtai žmonių, ir
iškepė 10 avinų ir pusę jau-
čio! O Bostone ar Chicagoj
susirenka po kelių tūkstan-
čių lietuvių į piknikus, ir
niekados avinų nekepa.

Pietų Amerikos lietuviai ir Suomija.

Pažangieji Pietų Ameri-
kos lietuvių laikraščiai sim-
patizuoja užpultajai Suomi-
jai ir smerkia jos užpuoli-
kus. "Argentinos Lietuvių
Balsas" sako:

"Diktatorių paverptos ma-
sės varu siunčiamas kariauti
prieš laisvą žmonių. Dikta-
turų vergai paskandino
kraujuose ir juodu sydu ap-
gobė Darbininkškos Ispa-
nijos Respublikos laimeji-
mus. Alkanos ir paverptos
masės išdraskė čekoslova-
kiją, jos siunčiamas terioti
darbo žmonių ir pažangiųjų
valstiečių valdomą Suomiją.

Tik tamsiausi fanatikai gali
pritarti Ispanijos, čekoslo-
vakijos ir Suomijos paver-
gimui."

Urugvajaus socialistų
"Naujoji Banga" taip pat
reiškia karštos užuojautos
Suomijos karžygiams, kurie
narsiai gina savo laisvę nuo
agresorių. "N. Banga" pri-
duria, kad visi Urugvajaus
darbininkai, lygiai baltvei-
džiai kaip ir spalvuoti, smer-
kia agresorius ir silpnusius
tautų žudikus.

Bet komunistiškas "Mo-
mentas" išsijuosęs gina Hit-
lerį ir Staliną.

Muštynės "Momento" redakcijos.

"Pietų Amerikos Žinios"
praneša iš Buenos Aires
miesto, kad komunistų "Mo-
mento" redakcijoj įvyku-
sios smarkios muštynės, per
kurias redaktoriai ir kiti
"draugai" kėdėmis ir kitais
daiktais labai primušė bu-
vusį savo laikraščio admi-
nistratorių Juozą Šiušį. Į šią
skandalą įsimašiusi polici-
ja ir kitą dieną argentinie-
čių spaudoje jau skambėjo
lietuvių vardai.

Brazilijoj išnyko lietuvių organizacijos.

Z. Ruta rašo iš Sao Paulo
į "Argentinos Lietuvių Bal-
są," kad Brazilijoj lietuvių
organizacijos beveik išnyko.
Esą, Brazilijos Lietuvių Ro-
mos katalikų Bendruome-
nės veikimą uždraudė Bra-
zilijos valdžios organai. Per
intrigas Brazilijos Lietuvių
Organizacijų Centras tapo
popierinė organizacija.
"Grudas" visikliai apmirė.
Dabar pavyzdinčiai tebevei-
kia tik pažangioji "Ryto"
organizacija.

Lengvas Budas
Išmokt Angliškai.
Rankius reikalingiausius žodžius ir
pasakalėjimus. Ši knyga sutaisyta taip
lengvai ir suprantamai, kad kiekvie-
nas gali greitai išmokt kalbėti angli-
škai. Joje tepla netik atsimti žodžiai,
bet ties sakiniai, pasakalėjimai dar-
bo lietuvių, važiuojant kur nors, nu-
ėjus krautavėn, pas dakara, pas bar-
zaukauti, pas kraucių ir t. t. Su fone-
išku istarimu ir gramatika. Antra
pavidinta ir pagerinta laida. Sutaisė
St. Michelsons. Pusi. 95 35c.

NAMŲ DAKTARAS.
Parašė daktaras A. J. Karalius.
Ši nauja knyga užpildyta vien re-
ceptais, aiškiais nurodymais kokių
vaistų dėl kokios ligos naudoti. Ver-
ta šia knyga išsityti visoms, nes Na-
mų Daktaras yra vienas iš reikalingi-
siausių knygų kiekvienam lietuviui.
Išsitykit tuoj. Didelė knyga, apie
300 puslapių. Kaina
Audklo viršelis \$2.50

LYTISKOS LIGOS ir kaip nuo jų
apsisaugoti. Parašė D-ras F. Ma-
tuleitis. Antra, peržiūrėta ir pag-
rinta laida. Kaina 25c.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVEJE?

Knygoje apraomi Dievai, pradedant nuo saulės
garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Senovis Lietuvių Žinijos

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadynėje kiekvienas turėtų
perskaityti, ne tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.
Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieros apdarais
—100; audinio ud.—\$1.25. Piguus galima siųsti popierini doleri
arba "Money Order". Adresuoti esantiesi:

KELEIVIS, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščio.)

KAIP DABAR GYVENA SUVALKIEČIAI PO VOKIEČIAIS.

Vokietijai atitekusioje Suvalkų srityje dalyje gyventojai Naujus Metus sutiko be silių, cukraus ir dažnas prie spragsnės balanos. Punksio miestelio tuščiuose trobesiuose, kur gyvena žydai ir švenčių bei turgaus dienomis budavo didelis pirkėjų susigrūdimas, dabar viešpatuoja tyla. Kelius namus yra apgyvenę vokiečiai, valdžios pareigūnai, kiti—tušti. Iš prekybos įmonių liko tik lietuvių kooperatyvas "Talka" ir Kalkausko alinė, nors abi šios įstaigos neturi ko parduoti. Punksio apylinkėje per vokiečių pareigūnus buvo išdalinta 2,200 svarų cukraus, kurio daugumai šeimų teko tik po 1 svarą, nors mokantieji vokiečiai išprašė ir po 10 svarų. Cukrus ir žibalas čia dažnai gaunamas mainais į žaislus, kalakutus ir panašiai. Nors vokiečių pareigūnai su vietos lietuviams elgiasi nepalyginamai korektiškiau, negu elgdavosi lenkai, vis tik gyventojų nuotaikos yra prislegtos, nes negalima gauti jokių laikraščių, negalima klausytis žinių per radio, o ir mokyklose darbas tebėra nutrauktas.

Į KAISIADORIŲ IR ŽIEŽMARIŲ MIŠKUS ATGABENAMI DARBININKAI IŠ VILNIAUS KRAŠTO.

Kaisiadorių ir Žiežmarių urėdijų rajonuose vietos gyventojai — ukininkai labai nenorom eina prie miškų darbų, nes per mažas atlyginimas. Todėl Kaisiadorių ir Žiežmarių miškų urėdai susitarę su švenčionėlių ir Valkininkų apskrityje viršininkais, kad jie paragintų vietos gyventojus ukininkus vykti į miškus. Atvykusiems prie miškų darbų žmonėms butus parupina pati miškų administracija valdinėse pasodose arba pas artimiausius apylinkių gyventojus.

Iš Valkininkų pirmoji miško kirtikų partija jau atvykus. Laukiama daug žmonių atvykstančių ir iš švenčionėlių.

Kadangi lenkams valdant žmonės buvo papratę prie mažų uždarbių, tai jiems dabar miške kirtimo darbai esanti tikra Amerika, nes per dieną gali uždirbti 3—5 litus.

MALKŲ TRUKSTA NETIK MIESTE, BET IR KAIME.

"Musų Girios" rašo, kad negaunant importuojamos anglies, kai kuriuose miestuose pasireiškęs malkų trūkumas. Kadangi malkų atsargų nebuvo, tai buvę įsakyta miškų urėdijoms skubiai pagaminti didesnius kiekius malkų ir suvežti į sandėlius. Turint galvoj, kad kai kurios urėdijos yra javų kulumai, dėl to stambesniuose ukiuose dar neiškulta. Mažiau pristatoma javų, o ypač šiaudų, kurių dabar yra nemažas poreikis kalavimas.

LABAI ŠALTA IR GILI ŽIEMA.

Nuo gruodžio 10 dienos prasidėję šalčiai didėjo iki pat Naujųjų Metų ir sausio 1—2 d. pasiekė kaikuriuose vietose ikišiolinį rekordą: Kaune—20, Vilniuje—27 laipsnius žemiau nulio. Nuo sausio 2—3 d. šaltis atleido, bet labai giliai pasnigo. Tokios gilių ir šaltos žiemos senai nebuvo.

KAUNE TRUKSTA KURO, O ŠALČIAI DIDELI.

Nuo didžiųjų šalčių Lietuvoje kencia netik žmonės, bet ir paukščiai ir miškų žvėrys. Kadangi anglių kurui vis dar truksta, tai miestuose suvartojama labai daug malkų ir durpių, kurių kartais nebespėjama pristatyti turimomis transporto priemonėmis, tad Pakaušės ukininkai miestui kurą gabena arkliais, o daugelis kauniškių patys perkasi ir gabena iš tolimesnių užmiesčio apylinkių. Medžioklės draugija miškuose įrengė žvėrims maitinti punktus, o gyvulių globos draugija per radiją ragina gyventojus paleisinti šalančius ir išbadėjusius paukščius. Sodu savininkai susirūpinę, ar išlaikys šią žiemą vaisiniai medeliai, kadangi 1928 metais labai daug sodų išgašo, nepakėlė didelių šalčių, o prieš tai buvo žemė išalusi, tai žiemkenciams ir, tikima, sodams šalčiai neturėtų pakentėti.

Iki šiol šalčiausioji diena buvo sausio 10 d., nuo 24 iki 37 laipsnių žemiau zero. Sausio 10 d. Vilniuje buvo 37 laipsniai šalčio, Ukmergėje 34, Alytuje 32, Lazdijuose 31, Kaune, Zarasuose, Dotnuvoje po 30, Panevėžyje 29, Biržuose 28, Tauragėje 27, Šiauliuose 25, Joniškėje 24, Telšiuose 22, Palangoje 21. Meteorologijos stotys skelbia, kad oras ne užilgo turės kiek sušvelnėti.

DURPĖMIS UŽTROŠKO DVI MERGINOS.

Kadangi Lietuvoje malkų jau nebegalima gauti (tautininkų valdžia miškus išpardavė), tai žmonės šildosi visokiomis šiuokšėmis ir durpėmis. Iš to atsitinka ir nelaimių. Štai, Tarpučių kaime, Mariampolės apskrityje, dvi jaunos tarnaitės pas ukininką prisikuro krosnį durpėmis ir uždarė kamina. Durpės, matyt, da nebuvo išdegusios gerai, nei priešo smalkių ir sekančių rytą abi mergaitės rastos užtroškusios. K. Ragaitytė, 17 metų mergaitė, buvo visai negyva, o jos draugė buvo nugabenta ligoninėn da su mažais gyvybės ženklais.

ZUKIŲ KAILIUKAI REIKIA ATIDUOTI NACIŲ VALDŽIAI.

Daug Lietuvos darbininkų buvo išvykę į Klaipėdos kraštą uždabiau. Dabar jie grįžta Lietuvon atgal, nes Klaipėdos krašte esąs sunkus gyvenimas dėl maisto trūkumo. Ir šiaip viskas esą labai suvaržyta. Kas su medžioja kiškį, stina ar kitą koki žvėrėlį, turi jį kailiukus atiduoti valdžios įstaigai, nes tai esanti žaliava avalynei ar kam kitam pagaminti. Ukininkai turi auginti daugiau vištų, nes Vokietijai esą reikalinga daug kiaušinių. Pauti leidžiama tik tokias vištas, kurios tikrai kiaušinių nebededa.

MARIAMPOLĖS BIEDNUOMENĖ NETURI MALKŲ.

Prasidėję dideliems šalčiams, neturtinesnėji mariampolėčiai skundžiasi negalį pirkiti malkų, kurių rinkoje nėra, o sandėliuose jų kainos aukštos ir, svarbiausia, negalima gauti mažesnių kiekių. Dar yra žmonių, kurie pasikūreną rudenį surinktais lapais ir stagarais.

Sis vaizdelis parodo, kaip Mussolinio nusiūsti meistrai modernizuoja Addis Ababos miestą, senoviską Etiopijos sostinę. Seni namai pašalinami, o jų vieton statomi naujojiškos architektūros trobesiai.

KAIP LIETUVOJE DAINUOJAMA APIE MIŠKĄ.

Oi kaip liudna man gyventi Griuvancioj bakažėj, Bet liudniau, kaip vaikščioji. Nykstančioj giružėj.

Akys mato kaip išreto Puikus ažuolynai, Pasiliko tik išlikę Bepuvų kelmynai.

Miško plotai neriboti Kirviais iškapoti, Visa Nemuno pakrantė Medeliais nuklota.

Miške liko, kas netiko Plukdyt vandenynu, Kreivos, žemos ir šakotos Riegos dar kelyne.

O storesniu ir lygesniu Medis liemenėliu Pro pakrypusias bakažes Plaukia Nemunėliu.

Išplaukdamai palikdami Po kelias šakeles, Už kurias žiemą artojai Varžytines kelia.

Tau, Lietuva, grožis žuva, Nors baltuoja rumai, Bet girelėj pasilikę, Tik lazdynų krumai.

Kits lietuvis skurdžiū buvęs Staiga praturtėjo, Bet girelė su žvėreliais Visai išretėjo.

KAUNAS UZVERSTAS SNIEGU.

Šiomis dienomis Kaune tiek daug prisnigo, kad šalinatvių ir gatvių sniegą sušumus į kruvas, atsirado didelės sniego kupetos viena prie kitos. Kauno gatvėse tu sniego kupetų tiek daug, kad gatvės atrodo lyg laukai, gubų pristatyti.

URUGVAYŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ SOCIALINĖS MINTIES LAIKRAŠČIO "Naujoji Banga"

Išleista du kartus per mėnesį. Leidžia Urug. Soc. Part. Liet. skyrius. "NAUJOJI BANGA" Sev. Valstijoje ir Kanadoje kainuoja 1 doleris. Adresas: N. BANGA, C. Paraguay No. 1480, MONTEVIDEO URUGUAY.

INKVIZICIJA. Parašė N. Gusev. Puiki naudinga knyga, aprašyta katalikų bažnyčios siautimas ir pradžios reformos. Su daugeliu puikių paveikslų. 215 pusl. \$1.00

PAGARSINIMAI "KELEIVY"

Norint, kad pagarsinimas tilptų GREIT, reikia pridurti garsinimo administracijai nevalius PANEDLIO VAKARO. Siunčiant per paštą, reikia pasitvarkyti iš anksto, kad pašaltų mus ne vėliau kaip paneigėly. Vėliau gauti garsinimai ir tos svaistės numeris nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesulauktų, siunčiu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokėti.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokią parą, trumpą pranešimą patalpinti už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo cento.

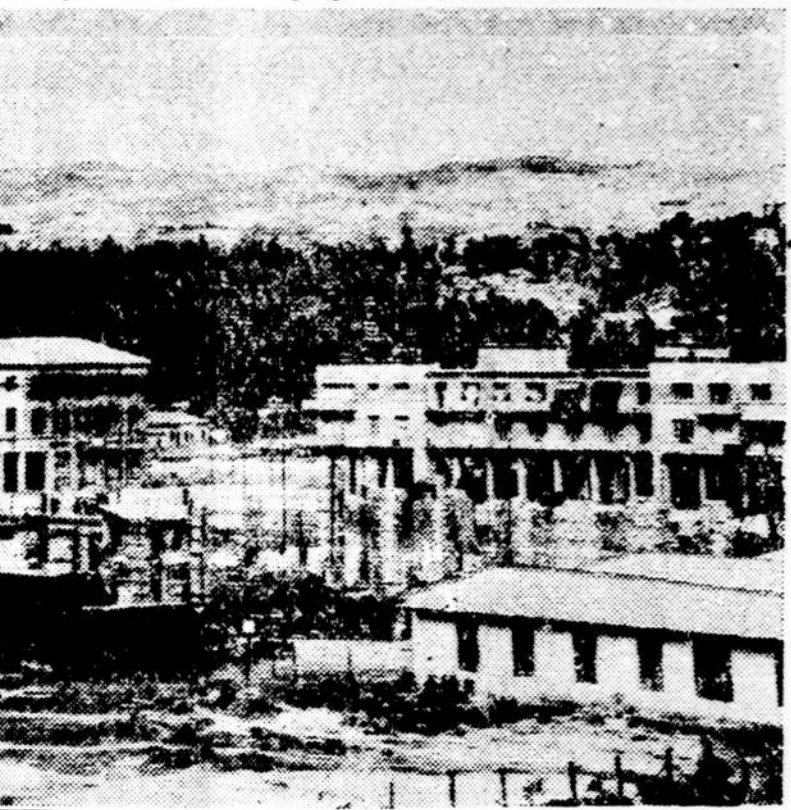
Už pajilekėjimus darbininkų, padavimus ir kitokių smulkių pranešimų, kainu 2c. už 2d. Stambesniems rašdėm atgalvis—15c. extra.

"Keleivis" prenumeratoriams už pajilekėjimus giminti ir draugai, kalna 1c. už 2d. Mažiausio pajilekėjimo kaina 50c.

Norint pajilekoti su paveikslu, reikia paštint fotografiją ir klausit kainos.

"KELEIVIS", 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Modernizuojama Etiopijos Sostinė

Sis vaizdelis parodo, kaip Mussolinio nusiūsti meistrai modernizuoja Addis Ababos miestą, senoviską Etiopijos sostinę. Seni namai pašalinami, o jų vieton statomi naujojiškos architektūros trobesiai.

LIETUVOS TOTORIŲ ISTORIJA.

Kauno totorių imanas Chaleckis apie Lietuvos totorius suteikė tokių faktų: Totorius Lietuvoje įkurdinęs Vytautas Vilniuje, Kaune, Suvalkų, Gardino ir Minsko žemėse. Totoriai su lietuviams pirmiausia susidūrę kovos lauke, kad vieni kitiems nenusiėdo narsumu. Vieni kitiems buvo priešai, bet garbingi ir narsūs priešai. Iš kovos lauko jie išėjo draugais ir vėliau į kovos lauką grįžo prieš bendrą lietuvių priešą. O didesnio draugiškumo negali būti už tą, kuris gimsta kovos lauke. Lietuvos totoriai skirgėsis nuo Krymo ir kt. kraštų totorių ir savo būdu ir papročiais ir iš senovės dokumentuose jie vadinasi "Lietuvos totoriais." Šio titulo jiems net rusų carai neatėmė. Lietuvoje iki šiol buvo apie tukstantų totorių, iš kurių Kaune yra 100. Kiek totorių yra atgautame Vilniaus krašte, dar nežinia. Vilniuje yra 250 totorių ir čia gyvena visos Lietuvos totorių, mahometonų tikybos galva — muftis. Didesnioji totorių dalis atiteko Sovietų Rusijai. Lietuvoje totoriai turi 6 metėtes: tris Vilniaus krašte ir 1 Kaune, Butrimonyse ir 1 Vinkėnupiuose, Suvalkų krašte. Savo kalbos, nei rašto totoriai nebemoka, kalbasi, susirašinėja lietuviškai ir laikraščius skaito tik lietuviškus. Carų Rusijos laikais totorių oficialioji kalba tebebuvo gudiskoji, kurios jie buvę įpratę Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio dvare.

KLAIPĖDOJ PARDUODAMI ŽYDŲ NAMAI.

Klaipėdos teismas paskelbė varžytines ligi šiol žydams priklausiusiems namams parduoti. Namus galės pirkti tik gavę leidimus.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

Lietuvos liaudis ir jaunuomenė NORI SVIETIS. TIES JŪS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Svietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslo, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Ilustruotas Žurnalas KULTŪRA.

"KULTŪRA" REDAGUOJA PASIŽYMĘJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTŪRA" arba ISSIRASYKITE JĮ PATYS. "KULTURO" rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTURO" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTURO" metinė kaina nepaprastai pigi.

Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai.

Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTŪRA"

SIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

ŽEMAITIJA PASKENDO SNIEGO PUSNYNUOSE.

Telšių apskrities žemaitai laukė nors sykį tikros žiemos, ir susilaukė. Po Kalėdų ir Naujų Metų švenčių prasidėjo didžiulės sniego pūgos, vėjas suginė aukščiausius pusnis aplink kaimų trobas. Kaimur mažesnių trobesių tik stogai iš pusnių bekyšo.

Pradedant Trijų Karalių šventėmis, termometras nukrito iki 26—30 laipsnių žemiau nulio. Visos mokyklos dėl speigų ir pusnių uždarytos. Tokio šalčio neatmena nei senesnieji žmonės. Nors rogių kelias pasidarė geras, bet dėl speigo rogės svila prie sniego. Arkliai ir žemaitiškai usai baltai apšarmonė. Nors šaltis spingintė spingina, bet žmonės juda, važiuoja į mišką, gabenasi statybinių medžiagų ir kurą. Vietoj brangių malkų, dabar vartojama daugiausia durpės, kurių didžioji dauguma prisigamina vasaros metu.

Šimet žemaitiuose daugiausiai prisibijoma pašaro trūkumo, nes pereitą vasarą buvo blogas dobilų ir pievų derlius. Už vieną arkli vežimą dobilų mokama po 25—30 litų, todėl į turgus atveždama parduoti nemažai raguočių, arklių ir avių. Labai truksta žemaitiuose ukio darbininkų. Savivaldybių departamento apsaiciaviu, Kretingos, Mažeikių, Telšių ir Tauragės apskrityse šiais metais truksa 9,373 ukio darbininkų. Šią žiemą žemaitiuose bernas algos reikalauja 400—450 litų, o mergina 350—400 litų. Kai kurie stambesnieji ukininkai sumanė siųsti delegacijas į Vilnių parsivežti darbininkų. Židikų valstiečiai ukininkai tokią delegaciją jau išsiuntė.

Nubausti Vilniaus Krašto Plėšikai.

Lietuvai perimant Vilnių ir sritį, visame krašte siautė ginkluoti plėšikai, kurių daugumą sudarė iš kalėjimų paleistieji įvairūs kriminaliniai nusikaltėliai. Nežiūrint į griežtus valdžios išpėjimus, plėšimai nesiliovė iki kriminalinei policijai pavyko išaiškinti ir sumti plėšikų vadus ir gaujos narius. Iš visos eilės plėšimų buvo nustatyta, kad juos atlieka tie patys asmenys, susiorganizavę į gaują. Buvo susekta, kad tos gaujos būstinė yra Vilniuje ir kad plėšikai iš vakaro išvyksta į kaimus ir miestelius, iš anksto aptarę ką ir kaip apipiešti. Pagal būstinę buvo išaiškinti ir patys plėšikai ir vienas po kito sumiti. Kratoose pas juos buvo rasta nemaža daiktų, kuriuos apipieštieji atsiėmė. Ši plėšikų gauja susidėjo iš 18 galvų, kurių 16 buvo suimta, o 2 tebesislapo. Gruodžio 28 Karo Lauko Teismas Vilniuje gaujos narius nuteisė sekamai: plėšikus J. Sinkevič, A. Pszkievici, M. Stankiewicz, V. Kolenda, V. Zagranowicz, S. Wanskievici, S. Jezerski, S. Sinkiewicz ir M. Sokowicz nuteisti mirti. Pastarajam padavus malonės prašymą, mirties bausmė pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. Iki gyvos galvos nuteisti: B. Paleckis ir S. Kowalski. Po 3 metus kalėti nuteisti V. Paszkiewicz, V. Sadowski ir A. Sinkewiczowa. Likusieji išteisinti.

Vilniaus riestie nusikaltimai smarkiai sumažėjo, bet krašte vis dar lieka besislapančių pabėgusių kalinių ir kitokių nusikaltėlių, kurie dažnai apsiginklavę lenkų kariuomenės išbarstytais ginklais, bet policijai gė-

ŽASIS SU ANCIŲ GALVOMIS.

Elta sako: Klaipėdiškiai kitąkart juokdavosi iš tilžiškių, kad jie ant žasų puola, kaip katinai. Dabar ir klaipėdiškams galima pritaikinti toks pat posakis. Jie ne tik puola ant žasų "kaip katinai," bet dar išsigudrino savo muitininkus prigauti. Eidami į Lietuvos pusę su maisto kortelėmis, jie atsiėmė anties galvą, čia nusiėmė perka žašį, jai prisiuva anties galvą ir jau nešasi atgal į Klaipėdos kraštą, kaip "anti." Mat, Vokietijos muitų taisyklėse anti yra leidžiama išgabenti be muitų.

APIE ALYTŲ NĖRA SIAUDŲ.

Suvaržius skysto kuro pirkimą nemaža ukininkų negalėjo panaudoti mašinų nemiškinguose rajonuose (Suvalkų kraštas) ir vis dėl to nemažus malkų kiekius turi pagaminti ir vežti į sandėlius, tai kai kuriose vietose vietos gyventojams neliks parduoti malkų, nes jos bus duodamos mokykloms, valdinėms ir savivaldybėms įstaigoms.

Ar Buvo Kristus?

Išėjo iš spaudos nauja knyga, MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sūnumi. TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasivino nuo pagonų pasakų apie Kristų, Kalėdų ir Velykų švenčių, o dabar krikščionys adina pagonis bedieviais. Atsistate kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mire ir kada jisai buvo nukryžiuotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tikiai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas

T. J. KUČINSKAS, 3312 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tu laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nusikraustoms minios.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažoji Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaune Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškindamas tas formas, jis pridėję didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokio formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš deivito šimtmečio ir jų darbai. SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Francūzijai. 1896 m. Filipinų revoliucija ir priežastys, kurios tą revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijai ir Meksikoj.

SKYRIUS VIII. Šiandienis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasisavimentai ir pareiškimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praktimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitoki supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaislą ir tamsimą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audimo viršelias, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausintas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršelias, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekantį adresu: REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON, PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuordyta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

**LIUS IR TROKUS VISOKIŲ
ISDIRBYSCIŲ.**
Peter Trečiokas ir
Joe Kapociunas — savininkai.
Pasiųsimo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kama East Eleventh St.